

İtalya yeni bir sulh teşebbüsünde bulundu

İtalya "Muhasebatı durduralım, beş devlet bir konferans akdetsinler," teklifinde bulundu **İngiltere** "Lehistan tahliye edilsin, sonra müzakereye oturalım," dedi **Almanya** İtalyan teklifine vereceği cevap bu dakikaya kadar meçhul bulunuyor

Teşebbüs netice vermezse İngiltere ile Fransa bugün harbe girecekler

Fransa, Almanya hududundaki şehirleri boşaltıyor

Lehliler 37 Alman tayyaresi düşürdüler, 100 tank tahrib edildi

Çemberlayn'ın beyanati:
Yarın sulh mü, harb mi yapacağımızı bildireceğiz

Fransız Başvekili de dün şiddetli bir nutuk söyledi

Londra, 2 (Hususi) — Sulh cephesine dahil memleketlerin merkezlerinde bugün etkâri umumiyeyi işgal eden yegâne sual şu idi:

— İngiltere ve Fransa Lehistanı olan taahhütlerini yerine getirmek üzere ne zaman taahhütata girişecekler? Yani ne zaman Almanya'ya ilânı harbedecekler?

Bu suale bugün Londrada İngiltere hükümeti iki resmî ağızdan, iki muhtelif yerde cevap vermiştir.

Bu cevapları veren Çemberlayn ile Halifakstır. Avam Kamarası ile Lordlar Kamarasında beyanatta bulunmuşlardır. Bunlardan başka Fransız başvekil de Fransız meclisinde bir nutuk söylemiştir.

İngiltere Hariciye Nazırının beyanati

Evvelâ Halifaksın beyanatından başlayalım: Lordlar Kamarası bugün öğleden sonra toplanmış, ve İngiltere hariciye nazırının şu beyanatını dinlemiştir:

— Berlindeki sefirimiz tarafından, dün, Alman hariciye nazırı Ribentrop, Alman kuvvetleri Leh topraklarından

çekilmedikleri takdirde İngilterenin Lehistanına olan taahhütlerini yerine getirmek üzere bu devletin yana başında yer alacağı hakkında yapılan tebligata henüz hiçbir cevap almadık. Aynı tebligata yapan Fransa hükümeti de cevap almış değildir.

İtalyanın sulh teşebbüsü

Bu teşebbüse İtalya hükümeti tarafından yapılan bir sulh ve müzakere teşebbüsünün sebep olduğunu zannediyoruz.

İtalya, muhasebatın durdurulmasını ve beş alâkadar devlet, yani İngiltere, Fransa, Lehistan, Almanya ve İtalya arasında bir konferans aktini teklif etmektedir.

İtalyanın bu teşebbüsünü takdir etmekle beraber istitraden şunu da söylemeliyim ki biz teklifleri bu şekilde kabul edemeyiz. Alman kuvvetleri Leh toprakları üzerinde buldukları, Alman tayyarelerinin Leh topraklarını bombardıman ettikleri ve Danzig statüsünün bir tarafı olarak ihlâl edildiği müddetçe bir

(Devamı 8 inci sayfada)

VAZİYET
Harb henüz mevziidir ve italya girmedikçe mevzi kalacaktır

YAZAN

Emekli General
H. Emir Erkilet

"Son Posta,"nın askeri bahisler muharriri

Alman - Leh muharebe cephesinden gelen haberler askeri hareketin inkişafı hakkında tam bir fikir verecek mahiyette değildir. Ancak görülmüyor ki Alman orduları her şeyden evvel Koridorla yüksek Silezyayı zapta geçiriyorlar. Buraları Almanların Lehistandan istedikleri yerlerdir.

Almanların buraları tamamile aldıkları ve Koridoru ortadan kaldırdıkları sonra Danzigle beraber Lehistandan istediklerini tamamile almış bulunacağından Lehistanla müzakereye ve muhasebatı durdurmağa hazır olduğunu beyan ve ilân etmesi uzak bir ihtimal olarak beklenebilir. Eğer İngiltere ve Fransa o zamana kadar henüz bilfiil harbe girmemiş bulunurlar ve Lehistan da Almanyanın bu teklifini kabule mütemayil olursa Alman - Leh harbinin durdurulması ve nihayete erdirilmesi gene imkân dairesine girmiş olur. Fakat bunun için Alman ordularının Koridorla yukarı Silezyayı işgal etmesi işini çabuk bitirmeleri ve İngiltere ile Fransanın o zamana kadar bilfiil harbe başlamamış olmaları şarttır.

İngiltere ile Fransa harbe müdahale edecekler mi? Bunda kimsenin bir şüphesi yoktur; fakat neden başlamıyorlar ve daha doğrusu harbe nereden nasıl

(Devamı 2 nci sayfada)

Asılsız şayialar

Memlekette darlık ihtimali yoktur, ekmek ucuzluyor!

Bazı ecnebi bankaların tatili tediyat edecekleri de kat'iyen asılsızdır

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Almanlar Varşovayı dün sekiz defa bombaladılar

Alman başkumandanlığı ileri hareketinin devam ettiğini bildiriyor

En şiddetli ve muannidane muharebeler Silezya ile Şarki Prusyada oluyor

Vaziyeti gösterir kroki

Londra, 2 (Röyter) — Gerek Varşova, gerekse Berlinde Alman tayyareleri gerekse Berlinde Alman haberlere göre

(Devamı 8 inci sayfada)

Almanyanın hedefi Lehistanın hududlarında esaslı bir değişiklik yapmak değilmiş!

Londra, 2 (Röyter Berlinde haber alıyor) — Bazı Alman mahfellerine göre Almanyanın Lehistandaki ileri hareketinin hedefi bütün Leh topraklarını istilâ ve bu memleketin hududlarında esaslı bir değişiklik yapmak değildir. Yalnız bir hudud tashi ile ibtifa edilecektir

Mussolini dün İtalya Kralı ile uzun bir mülâkat yaptı

Romada "İtalya demokrasilerin taarruzuna uğramadıkça Almanyanın yanında harbe girmeyecektir," deniliyor. Maamafih vaziyeti başka şekillerde görüp tefsir edenler de var!

Roma, 2 (A.A.) — Bugün, Kral San. Rossone sayfiyesinden Romaya gelen Mussolini'yi kabul etmiş ve derhal Mussolini'yi kabul etmiştir. Mussolini Krala siyasi vaziyet hakkında izahat yaptı.

Roma, 2 (A.A.) — Siyasi mehafil, Çemberlayn'ın dün Avam Kamarasının mistir Mussolini Krala siyasi vaziyet

(Devamı 2 nci sayfada)

Hergün

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Kanamadı

Vaziyet

(Bastarafı 1 inci sayfada)

başlayacakları bir meseledir. İtalyanın bitaraf kalması İngiltere ile Fransanın Almanya'ya ancak ya müstahkem garb cephesinden veyahud bitaraf Belçika ve Holanda topraklarından taarruz imkânlarını bırakmıştır. Fakat bu iki istikamette de mühim müşkülât vardır. Çünkü Alman müstahkem batı duvarına taarruz pek büyük telefata beraber vakit ziyama mucib olur. Belçika ve Holanda üzerinden taarruz için ise bu iki memleketin bitarafıklarına riayet edilmemek lazımdır.

Herhalde harb bugün fiilen yalnız Almanya ile Lehistan arasında mevcuttur. İngiltere ile Fransa harbe fiilen müdahale etseler dahi, İtalya bitaraf kaldıkça, harb gene mevzii kalabilir. Görülüyor ki harbin tedricen milletlere sırayet ederek bir Avrupa ve bir cihan harbine inkılâbı için İtalyanın harbe iştiraki lazımdır.

H. E. Erkilet

Mussolini dün İtalya Kralı ile uzun bir mülakat yaptı

(Bastarafı 1 inci sayfada)

da söylediği nutukta İtalyanın buharanın son haftalarında meselelerin muslihane bir tarzda halli lehine olarak sarfettiği gayretleri methüsenâ etmiş olmasının tebarüz ettirmektedir.

Siyasî mehafilde deniliyor ki:

Mussolininin sulh davasına hizmet etmeğe çalıştığını bu beyanat da isbat eder.

Tefsirler

Londra, 2 (A.A.) — Times gazetesinin Roma muhabirinin bildirdiğine göre İtalyanın bitaraf kalacağına dair verdiği karar ile Hitlerin bu husustaki telgrafı muhtelif şekillerde tefsir edilmektedir.

Müfessirlerin büyük bir kısmı İtalyanın bu beyanati ile usulü dairesinde bitaraflığın iflâh etmiş olduğunu ve bunun Fransa ile İngilterenin Almanya'ya karşı muhasemata başlamalarına mâni olmadığını kanaatini izhar etmektedirler. Böyle olması icab eder, çünkü İtalya, İngiltere ve Fransanın noktaî nazarını bildiği halde ve İngiliz parlamentosunun içtimandan evvel kararını vermiş bulunmaktadırlar. Şu halde İtalyanın demokrasilerin taarruzuna uğramadığı takdirde Almanyanın yanı başında harbe girişmeyeceği tahmin edilebilir. Kaldı ki, diplomasi mehafilinde demokrasilerin İtalyaya tevavüz etmeleri hesabı haricinde tutulmaktadır.

Diğer müşahideler, İtalyanın daha şimdiden mihver siyasetini henüz terketmiş olduğuna kanaatli bulunmamasında ve İtalyanın yapmış olduğu beyanat ile bir açık kapı bırakmış olduğunu ilâve etmektedirler.

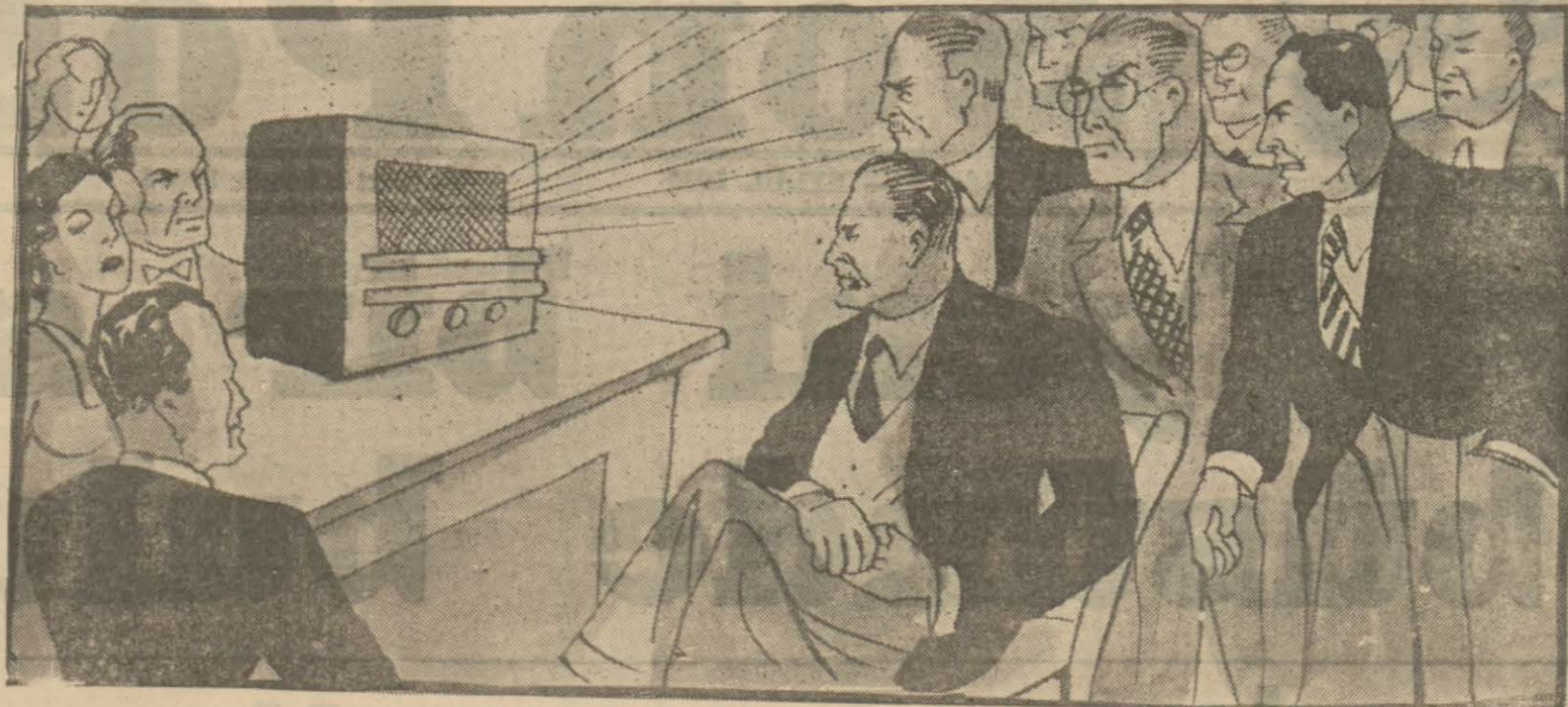
Diğer taraftan Hitlerin İtalyanın istikbalde muzaf olan müzaheretini hakkındaki fikrasi manasız addedilmemektedir. İtalyanın Arnavudluk ve Libyadaki askerî hazırlıklarını ikmal etmek arzusunda olduğu ve bu sebepten dolayı müsterih bulunduğu müdaleası serdedilmektedir. Bu müdaleaların hangisi doğrudur. Bu babda bir şey söylenemez. Fakat İtalyanın itihaz etmiş olduğu karar inşirah ve memnuniyetle karşılanır.

Kırklarelinde hakem kursu

Kırklareli (Hususî) — T. S. Kurumu zamanında iştirak ettiği hakem kurusunda vesika alan ve bugün şehrimiz belediye mimarı bulunan Talât Özışık merkezi vilâyet ve mülhakatındaki bütün inar işlerinden başka spor alanında heveskâr gördüğü gençleri çalıştırmaktadır. Haftanın Cumartesi günleri saat 17 den sonra gençlere bölge binasında ders verilmektedir.

Resimli Makale :

Harb sesleri arasında

Dün akşam radyoda dört devlet adamının seslerini işittiniz. Bunlardan birincisi İngiliz başvekil idi, ikincisi Fransız başvekil idi, üçüncüsü Polonya Cumhurbaşkanı, dördüncüsü de Alman devlet reisi..

Dört milletle birlikte medeniyetin de mukadderatını ellerinde tutan bu dört kişi hep aynı şeyi söylediler:

— Her dördü de hakdan, adaletten, kuvvetten bahsettiler, ve son olarak da zaferin mutlaka kendilerinde olacağına emin olduklarını ilâve ettiler.

Avrupalıya içine atıldığı yeni halle siyasî ve içtimâî sahalarda ne gibi değişiklikler doğuracak? Bugünden kat'iyetle kestirilemez, sağlam bir hükme bağlanamaz. Fakat bu hastayı idare edenlerin dillerine bakınız, hepsi de nihâl zaferden emin olduklarını söylüyorlar. Büyük insanların hayatlarının bir hikâyesi olan tarihi gözden geçiriniz büyük insanların büyük eserleri hep böyle nefse itimad ile başlanmış olduklarını görürsünüz, insana mucizeyi yaptırılan bu nefse itimadlır.

SÖZ ARASINDA

Ruzvelt ve Gazeteciler

Amerikan Cumhurbaşkanı Ruzvelt, her Çarşamba günü, gazetecileri kabul ederek onlarla iki saat kadar konuşur. Bu konferansta, gazeteciler Cumhurbaşkanı'nın istediklerini sorarlar. Son günlerin buharanlı anlarına rağmen, ne Ruzvelt, ne de Amerikan gazetecileri mutad gündem bu konferansı aktitten vazgeçmemişlerdir. Resmimiz, Ruzvelt'i gazetecilerle birlikte bu konferansta gösteriyor.

Dünyada en fazla yağmur yağan yer neresidir?

Dünyada en çok yağmur yağan yeri Assamda Çerapuncidedir. Haziran ayından bugüne kadar yani 11 hafta zarfında 390 santim yağmur yağmıştır.

Amerika eskiyor

Amerika kıtası seneden seneye hayli yıpranmağa, hayli eskimeğe başlamıştır. Amerikadaki nehirler ve dereler denize doğru muazzam miktarda toprak, taş sürüklemektedirler...

Amerikan âlimlerinin tetkiklerine göre bir sene içinde yalnız Birleşik Amerika Cumhuriyeti arazisinden nehirler vasıtasıyla denizlere sürüklenen toprak ve taşın miktarları 783,000,000 tondur.

1776 senesindenberi denize sürüklenen Amerikan toprağının 11 kilometre derinliğinde ve 1500 metre irtifanda bir dağa bedel olduğu hesap edilmiştir.

Hergün bir fıkrâ

Harb ve siyaset

Asker, aynı zamanda da siyaset adamı olan birine sormuşlar:

— Harble, siyaset arasında ne fark vardır?

— Esasta fark yoktur, diye cevap vermiş, yalnız teferriatta bir küçük noktada ayrılık göze çarpar. Harbde düşman karşından vurulur, siyasette ise arkadan!

Garib bir Karı koca

Amerikada bir kadın mahkemeye müracaat ederek kocasından boşanmak istediğini söylemiş, ve esbabı mucibe olarak ta şunları anlatmıştı:

— Kocam ile sevişerek evlendik. Bir iki sene gayet mes'ud bir hayata geçirdik. İkimiz de çalgıca dans müptelası idik. Ben ev işlerinden, kocam da vazifesinden vakit ve fırsat bulur bulmaz, arkadaşlarımıza veyahud da eğlence yerlerine giderek dans ediyorduk. Günün birinde kocam işinden çıktı. Para kazanamaz oldu. Tabiatile de eğlence yerlerine gidip kurdularımızı dökmek. Kocamı günlerce bir düşüncedir aldı. Nihayet bir

Pariste çocuklara Maske dağıtıldı

Son günlerde Pariste hükümet çocukların hayatına çok ehemmiyetli şekilde alâkadar olmağa başlamış, bu arada 17 bine yakın çocuğu Paristen çıkararak civar vilâyetlere göndermiştir. Birkaç gün evvel de iki ile on yaş arasındaki çocuklara pofis birer gaz maskesi vermiştir. Resimde çocukları analarının refakatinde maskelerini aldıktan sonra evlerine dönerlerken görüyorsunuz.

Fransız askeri kışlalara dağıtılma emri bekliyor

Askere çağırılan Fransız esnan efradı kışlalara dağıtılma emirlerini beklerken kendi aralarında hoşça vakit geçirmekte, türlü türlü oyunlar icad etmektedirler.

gece, elinde dolu bir tabanca ile karşına dikildi: «Haydi tek başına danset!» dedi. İlkönce şaka yapıyor, sandım, güldüm. Fakat işin ciddî ve alay edecek tarafı olmadığını anlayınca, dermanım kesilinceye kadar bir balet artisti gibi dansettim ve bu günlerce devam etti. Artık tahammül edecek halim kalmadı. Beni bu dans çalgından kurtarınız.

Mahkeme kadının talebini haklı bulmuş ve boşanma kararını vermiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Harbin ilk günlerindeyiz, gazetelerde kâğıd sıkıntısı daha şimdiden başladı.

Türkiye kâğıdını hemen bütün dünya gibi şimalî Avrupadan getirir, saha Baltık kıyıları, yol İskajerakdır. Biraz sonra ateş dalgası oradan geçecek, kâğıd vapuru nasıl gelir?

Hiç değilse daha evvel yola çıkmış olanlara kavuşabilsek, fakat onlardan da haber yok. Kim bilir hangi limanın yolunu tutular?

Bir dosta derd yanyorduk:

— İzmit fabrikasından istifade edemez misiniz?

Diye sordu. Hakikaten iş düzelmezse en sonra müracaat edeceğimiz yer orasıdır, fakat İzmit fabrikası, yanbaşında yapılmakta olan sellülöz fabrikasının bitmesine intizaren

iptidâî maddelerinin bir kısmını hariçten getirir. O da ihtiyaca kolaylıkla cevap verebilecek bir vaziyette olmuycaktır. Fakat ne de olsa bir istinadgâhtır.

Bekiniz, şimdi hatırlıyoruz: Birkaç yıl evvel kâğıd fabrikasının açılma töreni yapıldıktan sonra tanıdıklarımızdan biri iptidâî maddelerinden bir kısmının dışarıdan getirilmesi dolayısıyla memlekette bir kâğıd fabrikası tesisini tenkid etmişti, alâkadarlardan biri de şu cevabı vermişti:

— Bu küçük fabrika günün birinde sizin için hayatî bir ehemmiyet olabilir, bu noktayı unutmayınız.

Doğrusunu sorarsanız o zaman bu son cümleyi hemen herkes şüphe ile karşılamıştı, halbuki aradan dört beş sene geçmeden son ümidimiz o küçük fabrikaya kaldı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Harbde Türk neferi

Bu hikâyeyi bana bir zabıt arkadaşım anlatmıştı. Şimdi harblâkırdısından başka bir şey konuşulmadığı için ben de size onu anlatayım:

«Yaptığımız müsademede düşmandan bir bölüğü esir almıştık. Esirleri karargâha sevkettik, yalnız içlerinden biri biraz hasta gibi görünüyordu. Ertesi gün göndermeyi düşünerek alkoymuştu. Ben neferlerden birini çağurdum, esiri muhafazaya memur olduğunu söyledim. Nefer, esirle beraber yanından ayrıldı.

Geç vakit siperler arasında dolaşıyordum. Aşçı neferlerden biri elinde yemekle gidiyordu. Nereye gittiğini, yemeği kime götürdüğünü sordum.

— Esirin yemeği kumandanım, götürüyorum!

Dedi.

Ben de onun arkası sıra yavaş yavaş yürüdüm. Aşçı neferin, yemeği esire uzattığını, fakat esirden evvel esirin muhafazasına memur ettiğim neferin yemeği ahp yemeğe başladığını gördüm. Bu hal beni çok öfkeliendirmişti. Koşa koşa yanlarına gittim. Nefer beni görünce elindeki yemeği bırakıp selâm verdi. Esir de onu taklid etti. Esir sıhhatli görünüyordu. Hastalığı geçmişti.

Neferle bağurdum:

— Bu yediğin yemek kimin yemeği! Soğukkanlı bir tavırla esiri gösterdi:

— Onun kumandanım!

Neferin küstahlığı, bütün kanımı bey-nime çıkarmıştı:

— Bunu söylemeye utanmıyorsun hal Nefer hiç istifini bozmamıştı;

— Ne yapayım kumandanım, benim yemeğim daha evvel çıkmıştı. Esire verdim; yedi. Onunkini de şimdi ben yiyyorum. Ne olsa o burada benim misafirim sayılır.

Edirne'de marangozluk ve demircilik kursu

Edirne (Hususî) — Trakya'da iki üç senedenberi yer yer açılan çeşidli ve faydalı kurslar arasına bu sene demircilik ve marangozluk kursları da giriyor. Maarif Vekâletinin köy bünyesine doğru olan doğruya giren bu kıymetli eserinin de eğitmen, tarım başı ve nalband kursları gibi köyün bilgisini artırmakta ve kalkınma hareketlerini hızlandırmakta mühim rol oynayacağı şüphesizdir. Marangozluk ve demircilik kursu Birinci teşrin ayında açılmış bulunacaktır. Harzlıklara devam olunmaktadır.

Trakya tarım başı ziraat kursu

Edirne (Hususî) — Ziraat Vekâletinin yardım ve programı ile yetişmekte olan tarım başı ziraat kursu da bu ayın onunda imtihanlarına başlıyor. Kurs talebeleri imtihanlarını verirken kendilerine geçen seneki kurslarda olduğu gibi işlerine yarayan avadanlıklar verilecektir. Bunların iş başına geçmeleri veyahut yine bu meslek üzerinde serbest çalışmalarını olursa olsun köy varlığı üzerinde açışık, fidancılık, arıcılık, tavukçuluk, peynircilik gibi mühim bir kıymet belirecektir.

Diğer taraftan bu sene çıkan yeni bir kanunla nalband kursunu Ziraat Vekâleti açtıracak ve kurs masrafları Vekâlet bütçesinden yardım görmek suretile kursa devam eden köy nalbandlarının bundan sonra bütün masrafları Vekâlet olacaktır.

Umumi Müfettişlik vilâyetlere keyfi yeti bildirmiştir.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumi sene 1366		3		Arabi sene 1353							
Ağustos 21		Rusya sene 1937		Hizir 121							
PAZAR											
GÜNEŞ			IMSAK								
S.	D.	Receb 19	S.	D.	19						
5	26		3	44							
10	45		9	18							
Oğla		İktadi		Akşam		Fata					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
Z.	12 18	5 03	8 40	10 15							
E.	5 38	9 11	11 1	1 35							

TELGRAF HABERLERİ

Alman taarruzu Amerikada büyük akisler uyandırdı

Ruzvelt bugün bir nutuk söyleyecek

Hitlerin Ruzveltin mesajına vermiş olduğu cevabın şekli hükümet mehafilinde hiddet tevdi etti

Nevyork 2 (A.A.) — Bütün sabah gazeteleri, Alman taarruzunu takbih etmekte müttefiktir. Nev-York Herald Tribune gazetesi, Hitler tarafından kuvvete müracaat suretile indirilmiş olan darbelerin listesini tanzim etmiştir. Nev-York Times gazetesi de, Hitlerle karşı sert bir lisan kullanmakta ve kuvvete müracaatın yalnız Nazi rejimine has bir imtiyaz olmadığını, iktidar mevkiindeki hükümet ne olursa olsun Berlinde bu usullerin kullanılmasını olduğunu yazmaktadır.

Eyalet gazeteleri, bütün sempatile rini Fransa ve İngiltereye müteveccih olduğunu gizlemekte ve İngiltere ile Fransanın imdadına koşabilmek için bitaraflık kanununun tadilini istemektedirler.

Bitaraflık kanunu

Vaşington, 2 (A.A.) — Siyasî mahfellerde hasıl olan kanaate göre, bitaraflık kanununun tadili şansları geniş miyasta çoğalmıştır. Kanun tadil edildiği takdirde Amerika demokrasi- lere serbestçe malzeme sevk edilecektir. Ruzvelt'in «Amerikayı haricinde tutmağa memur» bir komiteye riyaset etmesi ihtimali bulunduğu söylenmektedir.

Bitaraflık kanununun tadil edileceğini iddia etmek zamanının gelmediği malûm olmakla beraber tadil lehinde bir cereyan başladığı muhakkaktır.

Ruzvelt bugün nutuk söyleyecek
Vaşington 2 (A.A.) — Riyasetcümhur dairesi tedbir ediyor: Reiscümhur Ruzvelt'in Pazar günü saat 21 de söyleyeceği nutuk, üç büyük radyo istasyonu tarafından neşredilecektir. Bu nutukta şimdiki endişe

ve gerginlikleri ortadan kaldıracak şekilde Amerika hükümetinin vaziyetini gösterecektir.

Hitlerin cevabı

Vaşington 2 (A.A.) — Hitler, Ruzvelt'in sulh lehindeki mesajına vermiş olduğu cevabda Almanya ile Polonya arasında muslihane bir surette halledilemeyeceği hiçbir mesele mevcut olmadığını bildirmiş ve bütün mesuliyeti Polonyaya tahmil etmiştir.

Hitler'in cevabı müşarünileyh namına Alman maslahatgüzarı Hans Thomsen tarafından Hull'e tevdi edilmiştir.

«Hükümetin vermiş olduğu emirlere tevfikân, sizin vasıtanızla, Amerika Reiscümhuruna şunu beyan ederim ki kendisinin 25 ve 16 Ağustos tarihli mesajları Führer tarafından lâyikile takdir edilmiştir. Führer, Almanya ile her çareye başvurmadan halî kalmamıştır.

Führer, son dakikada İngiltere hükümetinin tavassut teklifini de kabul etmiştir. Maamafih, Polonya hükümetinin itihaz etmiş olduğu hattı hareket dolayısıyla bütün bu gayretler semeresiz kalmıştır.

Tefsirler

Hitler'in Ruzvelt'in mesajına vermiş olduğu cevabın şekli hükümet mehafilinde ve efkârı umumiyede hiddet ve infial tevdi etmiştir. Bilhassa Führer'in Amerika Reiscümhuruna cevap vereceği yerde Alman maslahatgüzarı vasıtasile Amerika Hariciye Nazırına cevap vermiş olduğu ehemmiyetle kaydedilmektedir.

Bundan başka Hitler'in Ruzvelt'in teklifini reddetmek için vaziyetin ta-

miri gayrikabil bir hale gelmesini beklemiş olduğu söylenmektedir.

Ruzvelt'in beyanati

Vaşington 2 (A.A.) — Ruzvelt, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Avrupa vaziyetinin kat'i bir istikamet alacağı, önümüzdeki günler içinde Amerikanın hattı hareketini tasrih etmesine yardım edecek olan Amerikan efkârı umumiyesinin akhselimine tamamilen itimad etmekte olduğunu söylemiştir.

Diğer taraftan Ruzvelt, kongreyi içtimaa davet etmeden ve bitaraflık kanununu yeniden gözden geçirmeden evvel Avrupa vaziyetinin tavazzuh etmesine ehemmiyetle isaret etmiştir. Ruzvelt, Amerikanın halihazırda fazla birsey söylememesinin menfaati ihtiyasından olduğu mütaleasında bulunmaktadırlar. Amerikanın herhangi bir ihtilâfa sürükleniş sürüklenmeyeceği suretinde gazeteciler tarafından sorulan bir suale cevap veren Ruzvelt, demistir ki:

Yalnız, böyle olmasını temenni etmektelerim. Buna muvaffak olacağuma da kailim. Hükümet bu sahada elinden geleni yapacaktır. Nihayet Ruzvelt, Almanyadaki Amerika sefirinin dün istifa etmiş ve bu istifasının kabul edilmiş olduğunu bildirmiştir. Müstafi sefere haricive nezaretinde başka bir vazife verilecektir.

İtalyanın cevabı

Vaşington, 2 (A.A.) — Sivil ahlinin bombardımanı hakkındaki Ruzvelt'in notasına İtalya sefiri sıfahî bir cevap vererek, İtalya hükümeti ihtilâf haricinde kalmış olduğu için Ruzvelt'in talebi İtalyayı alâkadar etmediğini bildirmiştir.

Molotofun Alman - Rus paktı hakkında yüksek mecliste beyanati

Moskova, 2 — Tass ajansı Molotofun 31 Ağustos tarihinde yüksek Sovyet meclisinde Sovyet - Alman ademî tecavüz paktı hakkında vaki beyanatını tebliğ etmektedir. Molotof demiştir ki:

— Yüksek Sovyetin üçüncü içtimaandanberi beynelmilî vaziyet düzelmiştir. Bilâkis daha gerginleşmiştir. Bazı hükümetler tarafından bu gerginliğin izalesi zammında yapılan teşebbüsler kâfi gelmemiş, neticesiz kalmıştır. Bu Avrupa'yı alâkadar eden safhadır. Şarkî Asyada dahi salâha doğru bir değişiklik husule gelmemiştir. Eskisi gibi Japonya, Çin'in başhoca şehirlerini ve arazasının mühim bir kısmını kıtaatın işgali altında bulundurmaktadır. Sovyet Rusya hakkında hasmane hareketlere devam et-

mektedir. Orada dahi vaziyet mütemadi bir gerginliğe doğru inkişaf etmiştir.

Bu şerait dahilinde Almanya ile Sovyet ittihadi arasında harb tehdidini bertaraf eden Sovyet Rusya - Almanya ademî tecavüz paktının aktedilmesi büyük ve müsbet bir ehemmiyet almaktadır. Molotof, müteakiben, İngiliz, Fransız, Sovyet müzakerelerinin geçirdiği safhaları geniş bir surette anlatmıştır.

Yüksek Sovyet meclisi mesaisini bitirdi

Moskova 2 (A.A.) — Yüksek Sovyet Meclisinin fevkalâde içtima devresi dün mesaisini bitirmiştir. Meclis, ziraat vergisi kanunu ile askerî hizmet hakkındaki kanunu ittifakla kabul etmiştir.

Mısırdaki mektublara sansür kondu

Londra, 2 (Hususi) — Mısır hükümeti haricî yapılacak olan telefon, telgraf ve telsiz muhaverelerle mektublara ve diğer her türlü neşriyata sansür koymuştur.

Estonya ve Litvanya bitaraf kalacaklar

Tallin 2 (A.A.) — Estonya bitaraflığını ilân etmiştir. Litvanya da bitaraf kalacaktır.

Millî Şefin izmir belediye reisine telgrafı

İzmir, 2 (A.A.) — Zafer bayramı mü-nasebetile Belediye Reisi Dr. Uz tarafından çekilen tebrik ve tazim telgrafına Reiscümhur aşağıdaki cevabla mukabelede bulunmuşlardır:

Dr. Behçet Uz Belediye Reisi İzmir, Zafer bayramını ben de size muhabbetle kutlularım.

ismet İnönü

Holandada Haliharb İlân edildi

Lahaye 2 (A.A.) — Bütün Holanda da haliharb ilân edilmiştir. askerî makamlara alelade zamanlarda, sivil makamlara aid olan bazı salâhiyetler verilmiştir. Hiçbir hususî tayyarenin Holanda toprakları üzerinden uçuşmasına müsaade edilmemektedir.

Slovakya Almanyaya karşı cephe mi alıyor?

Varşova, 2 (A.A.) — Pot ajansı bildiriyor: Slovakyanın Varşova sefiri, hari-ciyeye nazırı Becke bir mektub göndererek, Alman tazyiki altında susmağa mahkûm olan Slovak milletinin müsteviye karşı yapılan silâhlî mukavemeti Polonyanın ve müttelik medenî milletlerin yanında yer alarak iştirake hazır olduğunu bildirmiştir.

Bulgaristanın bitaraflığı

Sofya 2 (A.A.) — Gazete müdürleri dün akşam kendilerine talimat verilerek üzere matbuat müdüriyetine davet edilmişlerdir.

Gazete müdürlerine Bulgaristanın bitaraf kalmak hususundaki arzusuna uygun tam bir bitaraflık dairesinde hareket etmeleri hakkında talimat verilmiştir.

Gümüşane havalisinde bazı köyleri su bastı, 3 ölü var

Gümüşane, 2 (A.A.) — İki gündünderi dolu ile karışık olarak yağmakta olan şiddetli yağmurlardan husule gelen seller Kelkitin Elbizini köyünde köylünün tarla ve harmanlarında bulunan bütün mezarları köyün ve sığır hayvanatının tamamını ve 15 haneyi içindeki eşyasile birlikte söküpgötürmüştür. Bir kadın da boğulmuştur.

Aynı kazanın beş altı köyünde de büyük hasarat vardır. Gevezit köyünden rençber İskenderle refikası üzerine düşen yıldırım her ikisini de öldürmüştür. Gümüşane - Erzincan yolu üzerinde dolu binlerce metre mikâb teressübat bırakmış ve birçok menfez ve istinad duvarlarını yıkmış ve yolun 25 kilometrelik bir kısmını tamamen kapatmıştır.

Hava halen kapalı ve yağmurlar devam etmektedir.

Paris sefirimiz meçhul Asker abidesine Çelenk koydu

Paris 2 (A.A.) — Türkiye sefiri Behic Erkin bu sabah meçhul asker abidesine bir çelenk koymuştur.

Yugoslavyanın Ankara büyük elçiliği

Belgrad, 2 (Hususi) — Yugoslav hükümeti, Ankaradaki elçiliğini büyük elçiliğe kalbetmiştir.

Halen Ankarada bulunan Yugoslav elçisi Şumenkoviç, büyük elçiliğe terfi etmiş ve aynı vazifede ipka edilmiştir.

İsveçte müdafaa tedbirleri alındı

Stokholm, 2 (A.A.) — Kabine müdafaa tedbirlerini takviyeye karar vermiştir. Bazı ihtiyat sınıfları yakında çağırılacaktır. Parlamento ağılebi ihtimal gelecek hafta fevkalâde içtimaa davet edilecektir.

Dün Almanyadan bir talebe kafemiz daha geldi

Dün sabah teahhurla saat 10 da gelen Sepmlon ekspresile Almanyada bulunan talebelerimizden 160 kişilik bir kafile daha şehrimize gelmiştir.

Balıkesir nafia müdürlüğü

Balıkesir, (Hususi) — Balıkesir Nafia Müdürü Sami, Trabzon - İran transit yolu ikinci mintaka müdürlüğüne, yerine de Erzurum Nafia Müdürü tayin edilmiştir.

Sahahtan Sabaha

Yarım kalan dua

Versay muahedesi eli ayağı bağlanan Almanyada o devirde seyahat eden Türkler Alman milletinden daima gu duayı dinlemişlerdi:

— Ne olur, Tanrı bize de bir Mustafa Kemal yollasa!
Bu millî vicdandan kopmuş dudandan sonra Almanyada siyasî hâdiseler «Hitler»i doğurdu. İstinad noktası arayan Alman milletini etrafına toplamakta güçlük çekmeyen B. Hitler Alman tesanüdünü temin etti ve Alman vahdetini yerine getirmek için harekete geçti.

Versayı hazırlayanlar bağlanmış, gevşemiş, ağırlaşmışlardı. Almanyaya için bu fırsatlardan istifade etmek lâzımdı. Kalkınma hareketini genişletme hareketleri takib etti. Üstüste yapılan hamlelerle Avusturya, Çekoslovakya Meme gibi Almanyayı harbden evvelki hududlarını da genişleten siyasî zefferler temin edildi. Almanyaya için kazanılması icab eden istikametler olabildi. Fakat eski aslanlar artık uyanmışlardı. Münihte Alman devlet reisini iyi tanıyan İngiltere ile Fransa Alman yayılma siyasatının hududlarını öğrenince bu siyasatin dünya emniyeti için tehlike teşkil ettiğini anlamakta gecikmediler ve derhal bu tehlikeyi önleyecek tedbirleri aldılar. Tedbirler malûmdur. Bugün Almanyanın karşısına on milyonluk bir İngiliz Fransız ordusu çıkmış bulunuyor. Herkesin gördüğü bu neticeyi Alman devlet reisinin görmemiş olmasına ihtimal verilemez. Buna rağmen son İngiliz notasını da fırlatıp atarak ordularına hücum emri veren B. Hitler dün güne kadar kazandıği siyasî muvaffakiyetleri bir sinir ve irade zafı ile kaybetmesi ve selâmete çıkardığı milletin Versaydan daha elm bir felâkete sürüklenmesi cesur kurtarıcının icabında fren yapmasını, kıyasat göstermesini bilmediği kanaatini verdik. Bu noktadan vaktile Almanların:

— Bize de bir Mustafa Kemal lâzım!

Arzularının tamamile tahakkuk etmediği görülüyor. Çünkü o büyük ve emsalsiz dâhi iki mühim siyasî hâdisede derin bir nüfuzu nazarla öyle temkinli hareket etmiştir ki maksadına erdiği halde kimsenin burnu kanamamış ve Türkiye, o bu sayede şan ve şerefini, millet de huzur ve saadetini muhafaza etmiştir.

Buahan Cahid

Bebek - İstinye yolunda istimplâklere yeniden başlandı

İstimplâk muameleleri bazı müşkülât doğurduğu için yolun inşaatı iki seneden fazla devam edecek

Münakaht Vekili Ali Çetinkaya, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar'a beraber Boğaziçindeki yol inşaatını gözden geçirirken metruk bir halde bulunan Baltalimanındaki Ferid paşa yalılarından istifade edilmesini ileri sürmüştü. Yalıyı ve bahçeyi tetkik eden Vali Lütfi Kırdar, burasının modern bir otel haline konulmasını muvafık bulmuş, etüdüne başlanmıştı. Yapılan etüdler ilerlemiştir. Şehirlik mütehasşısı Prost gelecek hafta şehrimize geldiği esnada fikri alınacak, otel ve gazinonun projeleri mütehasşis mühendislerle hazırlanacaktır. Bu civarı İstanbul'a bağlayan asfalt yol, pek yakın zamanda tamamlanacağı için Baltalimanındaki modern otel ve gazinoya gidip gelmek kolaylaşacaktır.

Bebek ile İstinye arasındaki asfalt yol inşaatı şehir haricindeki kısımlarda normal şartlar altında devam etmektedir. Yeni istimplâk kanununun tatbikatına Eylülün birinden itibaren başlanacağı için, istimplâk muameleleri bir müddetten beri durdurulmuştu. İstimplâklar bugünden itibaren yeniden başlanmıştır.

Yolun Baltalimanı ile Tokmak burundaki kısmında faaliyet ilerlemiştir. İstimplâk muamelesi bazı müşkülât doğurduğu için, İstinye - Bebek asfaltı yolu iki sene zarfında bitirilmeyecek, temdid zarureti hâsıl olacaktır.

Baltalimanında yapılan ilk köprüünün o civarın güzelliği ile mütenasib bir şekilde inşasına çalışılmaktadır.

Yoldaki asfalt döşeme işi en sona bırakılacak ve yapılan hesablara göre Bebek - İstinye yolunun asfaltlanması kırk günde kâbil olacaktır.

Şehir suyunun artırılması için tedbirler

Şehir suyu tesisatının takviyesine çalışılmaktadır. Havuzlardan şehir haricine kadar bir kanalla gelen şehir suyu ihtiyacı karşılanmadığından, kanal adedinin ikiye çıkarılması düşünülmüş, ikinci bir kanalin inşasına beş milyon lira sarfi lâzım geldiği anlaşılmıştır.

Mevcut tek kanal herhangi bir harici tesirle patladığı takdirde şehir baştan başta susuz kalacaktır. Bu mahzurunu önlemek için ikinci kanala lüzum varsa da tahsisatın mevcut olma veyahut buna şimdilik imkân vermemektedir.

Belediye, fevkalâde zamanlarda şehrin susuz kalmaması için başka çareye başvururmuştu.

Şehrin bazı semtlerinde arteziyen kuyuları kazılacak, bu suların en elverişli yerlerinde tesisat vücutte getirilecek, ana bir boru ile bu sular şehir suyu ile birleştirilecektir. Havuzlardan şehir dışına kadar şehir suyunu getiren kanaldan istifade imkânı kalma veyahut andan itibaren arteziyen kuyularından elde edilen sular şehir dahilindeki Terkos borularına sevkedilecek, halkın istifadesine arzulanacaktır.

Belediye Sular İdaresi bu maksadın tahakkuku için Avrupadan bir takım makineler getirecek, makineler geldikten sonra derhal faaliyete geçilecektir.

Denz işleri:

Karadeniz ve Marmarada vapur seferleri devam ediyor

Avrupada siyasi vaziyetin çok vahim bir şekle ulaşması dolayısıyla hükümetimizin Akdenizde bulunan bütün meraklı için en yakın iskelelere sığınmalarını hususunda bir emir verdiğini yazmıştı. Mersin hattında yolda bulunan Çanakale vapuru dün sabah limanımıza gelmiştir. Karadeniz hattında bugün için herhangi ihtiyatı bir tedbir almağa ihtiyaç hissedilmediğinden vapurlar muntazam seferlerine devam etmektedirler. Dün Karadeniz'den Cumhuriyet vapuru limanımıza gelmiştir. Mudanya hattındaki vapurlar da muntazam olarak seferlerini yapmaktadır.

Yeni sinema y'ı

Türk filmlerinin zafer yıldırı.

IPEK SİNEMASI

Pek yakında yeni sinema mevsimine başlayıyor

İpek sineması halkımızın öz diline gösterdiği büyük rağbetten cesaret alarak bu sene programında kendi sanatkarlarımızı çevirdiği hakiki türkçe filmlere büyük bir yer ayırmıştır.

Kıymetli sanatlarımızdan Hazım, Vasfi, Feriha Tefik, Halide, Mahmud'un çevirdiği TOSUNPASA, Ertuğrul Muhsinin başrolü temsil ettiği ŞEHVET KURBAN, MÜNER NUREDDİN, HAZİM, FERİHA TEVİK, HALİDE ve MUAMMERİN çevirdikleri (ALLAHIN CENNETİ) ve gene kıymetli Şehir Tiyatrosu sanatkarlarımızın hazırlamakta oldukları (KAHVECİ GÜZELİ) İpek sinemasının bu sene göstereceği filmlerin başında gelmektedir.

Bu filmlerden başka İpek sineması bu mevsim göstereceği filmlerin hemen hemen dörtte üçünü türkçeye çevirme kararını almıştır. Bu filmlerin ismi şimdiden ilân edilmektedir.

«LEYLÂ ile MECNUN», «TARZAN'ın OĞLU», «LOREL HARDY KODESDE», «ÜÇ AH-PAB ÇAVUŞLAR SİRKDE», «DEMİR KAPLI», «ÇÖL KIZI», «BAĞDAD HİRSİZİ», «GÖNÜL LÜ KAHRAMAN», «MARI ANTUVANET», «LOREL HARDY FİL DOKTORU», bu senenin yeni keşif 3 Palavraclar, Üç silâhsörler, üç palavraclar at yarışlarında, Lekeli kadın bu mevsim göstereceğimiz en güzel türkçe sözlü filmleridir.

Bunlardan başka Amerikan, Metro Goldwin Mayer, Fox, Unaytet ve Paramount şirketlerinin en son filmleri arasından seçilen HÜCUM, SERSERİ KRAL, SEVİMLİ HAYDUD, PROFESÖR ŞAKIN, KANATLI İN-SANLAR, DENİZALTI FRANCO GEMİSİ filmleri de tabii rekalt ve avcı olarak gösterdiğimiz büyük şaheserlerdendir.

Asılsız şayialar Memlekette darlık ihtimali yoktur, ekmek ucuzluyor!

Buğday fiyatları 15 para düştü, bazı ecnebi bankaların tatili tediyat edecekleri de kat'iyen asılsızdır

Dün piyasadaki durgunluk artmış, ithalât ve ihracat işleri tamamen deneyece derecede kesilmiş olduğu gibi, toptan satışlar da azalmıştır. Perakende satışların da hissolunur derecede azaldığı kaydedilmektedir.

Dün şehrimize fazla buğday gelmediği ve mevduat yalnız 21 vagona inhisar ettiği halde, buğday fiyatlarında 15 para bir düşüklük görülmüştür. Alâkadarlar alelümum hububat, kuru sebze, kuru meyvalar fiyatlarında da tedricen bir ucuzluk başlayacağını zikretmektedirler. Siyasi hâdiseler devam ettiği ve ihracat yapılamadığı takdirde, bu vaziyet pek tabii görülmektedir. Bu buğday vukubulan ucuzluk, ekmek narkı üzerinde tesir edecek mahiyettir ve nark komisyonunun ilk toplantısında buğday fiyatları yeniden nisbetinde ekmek fiyatlarını tenzilât nisbetinde ekmek fiyatlarında tenzilât yapılacaktır.

Maamafih Toprak Mahsulleri Ofisi, şimdiye kadar olduğu gibi şimdiden sonra da nark vazifesine devam ederek piyasada buğdayın düşmemesi ve yükselmemesi temin edilecek ve fiat düşüğe mübayaat yapılarak mal arz edilecek şekilde düşmemesi için piyasaya müdahale edilecektir.

İhracı mutad olup ihraç edilemeyen çavdar, mısır, kuyem, susam, kuru bakla, nohud, zeytin, zeytinyağı, fu sulye, mercimek, fındık, üzüm, incir fiyatlarında da müstahsili mutazzarır edecek şekilde düşmemesi için piyasaya müdahale edilecektir.

Yalnız alelümum gıda maddeleri fiyatları toptan muamelelerde bir düşüklük arzettiği halde, bir kısım halkın perakendecilerden bu kâbil maddeler mühayaat ederken esnafın ihtikâra sâmak temayülü gösterdiği görülmektedir. Bunun önüne geçilecektir. Herhangi bir darlık çekilmesi ihtimali yoktur. Piyasada bir miktar yükselen sade yağlar ve bunlar da son günlerde müteahhüdlerin fazla mübayaatından ileri gelmektedir.

Bankalar mevduat sahiplerinin paralarını talep vukuunda veriyorlar

Evveldi gün gazetelerden biri İtalyan bankalarının tatili faaliyet etmesi ihtimalinden bahsetmiştir. Bu neşriyat şehrimiz iktisadî mehafilinde pek fena karışmıştır.

Alâkadar resmi makamat memleketimizdeki bütün iktisadî teşekküllerin Türk kanunlarının hükümlerine tâbi ve bankaların da keza ayrıca bankalar kanunundaki mevzuata riayete mecbur olduklarından ve bunun için bütün ekonomik tedbirler itihaz edilmiş bulunduğundan, bu iddiayı imkânsız telâkki etmemektedirler.

Memleketimizde icrayı faaliyet eden bankalar mevduat sahiplerinin paralarını almak hususundaki arzularını ifa etmektedirler. Bunun aksi halkın menafisini korumak için hükümetin derhal müdahalesini mucib olacaktır.

Bankalar yalnız açık hesap, emtia ve teminat mukabili avanslarla, senedatı ticariyeyi iskonto etmemektedirler. Bu tedbirin de talep vukuunda mevduat sahiplerinin paralarını vermek zaruretinden tevelliid etmektedir.

Yalnız siyasi ahvalın icabı olan bu

tedabir, kredi temin zaruretinde olan ticaret erbabını müşkül bir vaziyete sokmaktadır. Dün yün, ipeki, pamuklu mensucat ithalâtçılarına namına Mintaka Ticaret Müdürlüğüne müracaat eden manafaturaacılar birliği umumî kâtibi, ithalâtçıların Merkez Bankasına olan taahhüdlerini ifa edebilmeleri için, ellerinde, ticari senedatın Merkez Bankasına karışık olarak kabul edilmesi temennisinde bulunmuştur. Tahriren yapılan bu müracaat Ticaret Vekâletine bildirilecektir.

Alman ticaret anlaşması teddid ve temdid edilmedi

Ticaret Vekâleti tarafından 31 Ağustos tarihinde müddeti bitmiş olan Türk - Alman ticaret anlaşmasının ne temdid ve ne de teddid edilmiş olduğu şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

Resmî makamlar bunu derhal ithalât ve ihracatçılara tebliğ etmiştir.

Siyasi vaziyetin salâha yüz tutarak memleketimizden Almanya'ya yeniden ihracat yapılması imkânları hasıl olduğu takdirde, yeni bir ticaret anlaşması yapılacağı tabiidir.

Fakat yeni anlaşmalar dış ticaretimize verilmek istenen yeni veçhelerin icaplarına uygun hükümlere göre yapılmakta olduğundan, bunun da bu şekilde müzakere mevzuu teşkil edeceği anlaşılmaktadır.

Nitekim Fransız ticaret anlaşmasını takiben İngiltere ile başlayan müzakereleri Amerika ile de bir müzakere takip edeceği zikredilmekte ve buna delil tutulmaktadır.

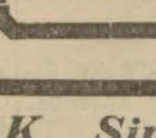
EGE TİYATROSU
Nurettin Gençdur
ve arkadaşları
Bugün gündüz Üsküdar
İngirah bahçesinde
MEHCURE
Bu akşam Yenışehir Cumhuriyet bahçesinde Doğuşpor klübü marfantine

Lozmanzade
Miçe Pençe varyetesi
Ragid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek
Tiyatrosu
Bu gece Tepebağında
Sağlarından Utan
Vedvil 4 perde
Yazan: Mahmud Yesari
Pazarı Bağlarbaşı Haleda

Her Hafta Bir Şaheser Hazırlayan
LÂLE
Bugüne kadar yapılan TÜRKÇE filmlerin en güzeli olan
KEŞİF ALAYI
TÜRKÇE ŞAHESERİ Gösteriyor
İlâveten:
1) Trakya Manevraları
2) Metro Jurnal
Bugün saat 11 ve 1 de Halk Matineleri

BUGÜN İPEK Sinemasında
Şanlı Ordumuzun Trakya Manevraları
Dikkat: Hakiki sesi ve Türkçe sözlü 1000 metrolük
Ayrıca programda:
BÜYÜK VALS ve NEYORKU TİRETEK ADAM

Muhtelif semtlerde yeniden orta mektepler açılıyor

Her yıl ilmekteplerden çıkan talebeler gittikçe artmakta olduğundan, mevcud ortamektepler ve liselerin ihtiyacı karşılamadıkları anlaşılmıştır.

Maarif Vekâleti, bilhassa son iki sene zarfında mevcud ortamekteplere haddi istiabından fazla talebe kabul etmek mecburiyeti hâsıl olduğuna göre önünde tutarak, bilhassa son derece darlık hissedilen şehrimizde, yeniden muhtelif semtlerde bazı orta mektepler açmağa karar vermiştir.

Bu hususta bir müddettenberi yapılmakta olan tetkikler sona ermiştir.

Bu yıl diğer orta mektepler ve liseler tedrisata başlarken, şehir içinde yeni bir orta mektep de faaliyete geçecektir.

Bundan başka Fatihteki erkek orta okulu da kız orta okulu haline ifrağ edilecek ve tedrisata bu şekilde başlayacaktır.

Kabataş Lisesi de Feriye sarayında üç sınıflı 5 şubeli bir orta mektep açılmaktadır.

Bu suretle şehrin orta mektep ihtiyacı bu sene kısmen karşılanmış olacaktır. Bu mekteplerin öğretmen kadroları da pek yakında teşkil olunarak, alâkadarlara bildirilecektir.

Şehir işleri:

Mecidiyeköy plânında tadilat yapılacak

Nafia Vekâleti imar müdürü Muammer, Mecidiyeköyünde yapılacak hastanenin yerini tetkik etmek üzere İstambul'a gelmiş, dün Vali ile konuşmuş, lâzım gelen izahatı almıştır.

İmar plânında Mecidiyeköyü sayfiye yeri olarak ayrılmıştır. Dün Vali, Mecidiyeköyünü gezmiş, plânda yapılacak tadilatı tesbit etmiştir.

Bir şehircilik mütehasşısı daha geliyor

Şehircilik mütehasşısı Prost, gelecek hafta Paristen şehrimize gelirken beraberinde Vaye isiminde bir şehir mütehasşısı getirecektir. Mütehasşısı Vaye, şehir plânının detaylarını hazırlayacaktır.

Üsküdar tramvayı şehir tramvayile birleştirilecek

Üsküdar Tramvay İdaresinin şehir tramvayı ile birleştirilmesi için tetkikler yapılmaktadır. Şirketin İş Bankasına ve Evkafa 750 bin lira borcu olduğu tesbit edilmiştir.

Bir tramvayla araba çarpıştı, vatman ve arabacı yaralandılar

Kadıköyünden Bostancıya gitmekte olan vatman İsmail idaresindeki tramvay arabası, Kadıköyden geçen mukabil taraftan gelen ve Van tarafından kullanılan 868 sayılı çift atlı faytonla çarpışmıştır. Bu çarpışma neticesinde tramvayın öncamları kırılmış, vatman İsmail de dudaklarından yaralanmıştır.

Arabacı Vahan da başının iki yerinden ehemmiyetli surette yaralandığından, tedavi altına alınmıştır.

Kaza etrafında tahkikata devam olunmaktadır.

Kültür işleri:

Muallim muavinliği imtihanları neticelendi

Evveldi gün Üniversite konferans salonunda yapılmış olan orta tedrisat muallim muavinliği imtihanı evrakı dün Maarif Vekâletine gönderilmiştir.

Evrak, Maarif Vekâleti tarafından tayin edilmiş olan bir komisyon marifetile tetkik olunacak, neticesi önümüzdeki hafta içerisinde alâkadarlara bildirilecektir.

Bu yıl imtihana iştirak eden lise mezunlarından çoğu muvaffak bir imtihan vermişlerdir. Orta mektep muallimine son derece ihtiyaç olduğundan, imtihanda muvaffak olanların derhal tayin edilecekleri anlaşılmaktadır.

Alman ve İtalyan mektepleri açılmayacak

Şehrimizde bulunan ecnebi mekteplerden Alman ve İtalyan mekteplerinin bu yıl açılmaması ihtimali olduğunu dün yazmıştık.

Filhakika bu mekteplerde öğretmenlik yapan bir kısım ecnebilerin mekteplerinin açılması pek az bir zaman kaldığı halde bugüne kadar memleketlerinden avdet etmedikleri öğrenilmiştir.

İtalyan, Alman ve Fransız mekteplerinin 25 Eylülde açılması lâzımdır.

Cocuklarla beraber bir kısım ecnebi ailelerin de memleketlerine gittikleri anlaşılmış olduğundan, mektep idareleri vaziyet hakkında bir karar verememektedirler.

Maamafih hakiki vaziyet ancak 15 Eylülden sonra hâdisatın inkişafı ile anlaşılacaktır.

İkmal imtihanları tehir edilmedi

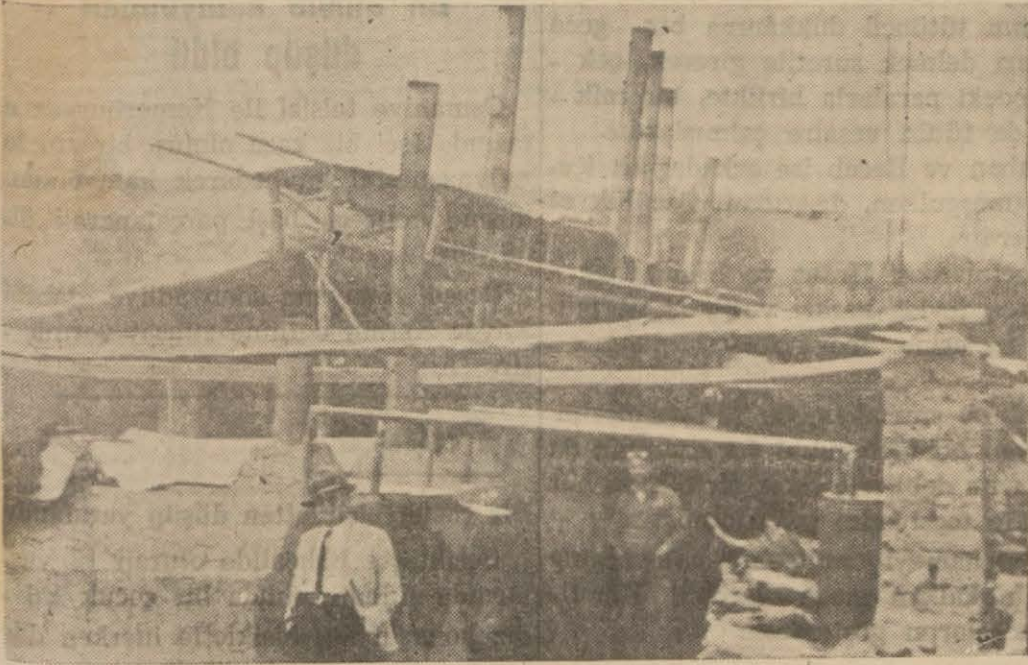
Kabataş lisesi ikmal imtihanlarının bazı sebepler yüzünden tehir edildiği hakkında çıkmış olan haber doğru değildir.

Yalnız bir öğretmeni hasta olduğundan, o dersin imtihanı 15 gün kadar geri bırakılmıştır. Diğer ikmal imtihanları neşredilmiş olan program mucibince yapılmaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Çankırı ormanlarında kurulan sanayi

Toprak altında çürüyen köklerin istimalile işliyen katran imalâthanesi memleket için bir kazançtır

İmalâthanenin umumî görünüşü

Çankırı (Husuf) — Çankırının tabii servetleri ormanlardır, diyebiliriz. Fakat bu ormanlardan şimdiye kadar ke-resteden gayri bir istifade yapılmış de-ğildir. Son birkaç yıl içerisinde orman-larımızdan başka türlü istifade edilme-sini düşünen Şükrü Oguz Alpka bu u-ğurda bir sanayi doğurmuş oldu.

İlgaz ormanlarının eteklerinde katran ve müstakları istihsal eden bir imalâthane kurdu. Bunu gidip görmek ye bu hususta kendisinden izahat almak arzularını kendisine açtığı zaman pek çok mesgalesi bulunmasına rağmen arzumu derhal yerine getirdi.

Bacasından duman tüten, çalışmakta olan basit bir imalâthanedeyiz. Gördüğümüz kazanlar, distaleler, makineler yalnız bir Türk san'atkarının kafasından düşünülmüş ve efile yapılmıştır. Her şey fennî bir şekilde ve yerli yapıya-dır.

Şükrü Oguz bana şu izahatı verdi: — Bu orman sanayi tecrübelerine üç senedir çalışıyorum. Maksadım memle-kette kurulmak istenen ağır endüstriye-re mevaddı iptidaiye yetiştirebilecek yardımcı küçük bir san'at tezgâhı kur-maktır.

Gayem de asırlardanberi ormanları-mızda çürüyüp heder olan, mahrukat ih-tiyacında değersiz bir şekilde israf edi-len orman enkazlarını millî servete kal-betmektir.

Bununla beraber, bunlardan yapılan istihsalâtın ve mevaddı iptidaiyenin sa-nayimizde ihtiyacı bulunan maddeleri ih-tal için her yıl milyonlarca liramızın dış piyasalara kaçmasını önlemekdir.

Bilirsiniz ki bizde kimya san'ati an-cak Cumhuriyet devrinin memlekete he-diye ettiği feyizli eserlerden birini teş-kil eder.

Daha önceleri buna hiç ehemmiyet verilmemiş ve memlekette bu sahanın pek dar kaldığı görülmüştür.

Bizim teşebbüsümüz birkaç noktada

zardan ormana yeni bir sistem vere-cek-tir.

Bugüne kadar ormanların kesilerek kereste ihtiyacında kullanılmak ve ya-kılmak suretile mahrukat ihzar eyle-mek usulleri orman mahsulü diye ifti-harla kabul edilmiş bir nazariye idi. Halbuki biz bu razariyenin ortadan kalk-masını ve daha müfid bir şekilde mah-sul alınması teminini istihdaf ediyoruz. Size buna misal olarak küçük bir şey an-latayım:

Ormanlarda kereste için kesilmiş ağaçlardan mahallî tarifelere nazaran vasatî olarak ağacın metre mik'abından asgari 3, azami 8 lira bir rüsum alınarak istihfâde olunur.

Ve ormanlarda büyük cesametteki bir ağaçtan bu yolda azami olarak 25-30 lira kadar bir istifade yapılabilir.

Halbuki biz ise, yaptığımız tecrübe-lerle bir çam ağacından kaim olduğu halde ve kıymeti aslıyesinden hiçbir şey kaybetmeksizin her yıl 4 lira bir fay-da temin edeceğine tesbit etmiş bulun-uyoruz.

Bu nazariye ve tecrübelerimiz alâka-lılar tarafından tekik olunduktan sonra şimdiki gibi ormanların kesmek sureti-le israf edilmesinin önüne geçileceğine kanımlı.

Diyeceksiniz ki; memleketin kereste ihtiyacı ne olacak? Bunu da tecrübe et-mekte olduğumuz yangının önüne geç-me formülümüzün tahakkuku ile mem-lekette kereste ihtiyacı azalacaktır.

Bu formül ormandaki bir nevi nebat-la tabii olarak bulunan klorü yüksek su-ların terkibinden hasil olacak bir mayi ile temin edilecektir.

Yapacağımız ahşab kısımları bunun la telvin edildiği takdirde yakıcı her hangi bir maddeden müteessir olma-ya caktır. Ahşab demirleşecek, betonlaşa-cak çürümek bilmiyecek, yanmayacak-tır.

(Devamı 9 uncu sayfada)

Kızılcahamamda şiddetli yağmurlar

Kızılcahamam (Husuf) — Birkaç gün denberi Kızılcahamamın her tarafında şiddetli yağmurlar devam etmektedir. Yalnız kasaba dahilinde yağın yağmur-lar çarşuları kaplamış ortaklık bir göl ha-lini almıştır. Henüz harmanlarını kal-dırmamış olan köylerin harmanlardaki mahsulâtı su altında kalmıştır. Dağ köy-lerindeki hasarat daha çoktur. Mikdarı henüz tesbit edilememiştir. Eğer bugün-lerde yağmurlar durup havalar düzel-mezse mahsulâtın çürümesi muhakkak-tır.

Çeltik mahsulâtında şimdilik bir za-rar görülememekte ise de bundan sonra hava açılarak bu mahsul güneş ve açık havaya kavuşmadığı takdirde bunların da külliyyetli zarar göreceği şüphesizdir.

Havaların böyle yağmurlu ve soğuk gitmesi üzerine hamamcılar da bu sene çok vaktinden evvel Kızılcahamamı ter-kederek hareketlerini biran evvel tacil etmişler kasaba birdenbire boşanarak sükûnet içinde kalmıştır.

Zonguldak treninde bir yankesicinin marifeti

Çankırı (Husuf) — Ankaradan Zon-guldak'a gitmekte olan posta trenine, Ge-rede kereste tüccarlarından İlyas Çankırı istasyonundan binmiştir.

Daima ihtiyatı elden bırakmayan bu zat üzerindeki paranın 420 lirasını pan-talonun bir cebine, diğer 600 lirasını da diğer cebine koymuştur.

Yol uzayıp gece ilerleyince kompartı-manında diğer yolcular gibi o da uyuk-lamış...

Simucak istasyonuna gelince uykusun-dan uyanan İlyas, pantolonunun cebinin üzeri bir jiletle kesilmiş ve 420 lira aş-ırılmış olduğunu görmüştür. Hemen me-murlara haber verilmiş. Çerkeş polisine vaziyet anlatılmış. Fakat yankesicinin istasyonların birinde indiği ve biletini Zon-guldak için aldığı anlaşılmıştır.

Karşıdan gelen katarla Çankırıya dö-nen soyulan zat Çankırı polisini vaziyet-ten haberdar etmiş. Polis bu yankesicinin kim olduğunu bildiğini ve yakında ele geçirileceğini söyleyerek takibata başla-mıştır. Yankesici henüz ele geçmemiştir.

Bu hâdiseleci derhal takib etmesi hu-susunda Zonguldak katarında bir polis memurunun bulunmasına artık ihtiyaç hâsıl olmuştur zannındayız.

Bursanın su derdi kökünden hallediliyor

Bursa (Husuf) — Son Postanın neş-riyatını nazarı itibara alan Belediye, şehrin su işini kökünden halletmeğe karar vermiştir. Su şehri olan Bursa senelerdenberi yaz mevsiminde susuz kalmakta, halk bundan dolayı hayli müşkülâtle karşılaşmakta idi. Önü-müzdeki sene için esaslı tedbirler alı-narak bu müşkülâtın kaldırılması ta-karrür etmiş, bu hususta etüdlere da-hi girişilmiştir.

Karamanın yeni komiser muavini

Karaman (Husuf) — Açık bulunan kazamız Emniyet Komiser muavinliğine Ereğli Komiser muavini Durak Kirişçi tayin edilmiş ve vazifesine başlamıştır.

Bursa elektriği

Bursa (Husuf) — Şehrimizde bulu-nan elektrik idaresinin Nafia Vekâletin-ce satın alınarak belediyeye devredilmiş olduğu malumdur. Bu münasebetle fev-kalâde içtimalar yapan belediye umumî meclisi müzakerelerini intaç etmiştir. Sa-at kiralatılı şube hattından alınan ayda on beş kuruş ücretin kaldırılması teklif edilmiş, yalnız şimdilik şube hatla bedelinin alınmamasına karar verilmiştir.

Elektrik idaresinin dokuz aylık büt-çesi 241 bin lira olarak kabul olunmuş-tur.

İzmitte bir çocuk boğuldu

İzmit (Husuf) — İzmitte Rıhtımda Gündoğdu köyünden 15 yaşında Feh-mi isiminde bir çocuk yıkanırken boğ-u-larak ölmüştür.

Yurddan resimli haberler

Edirne arıcılık kursu çalışıyor

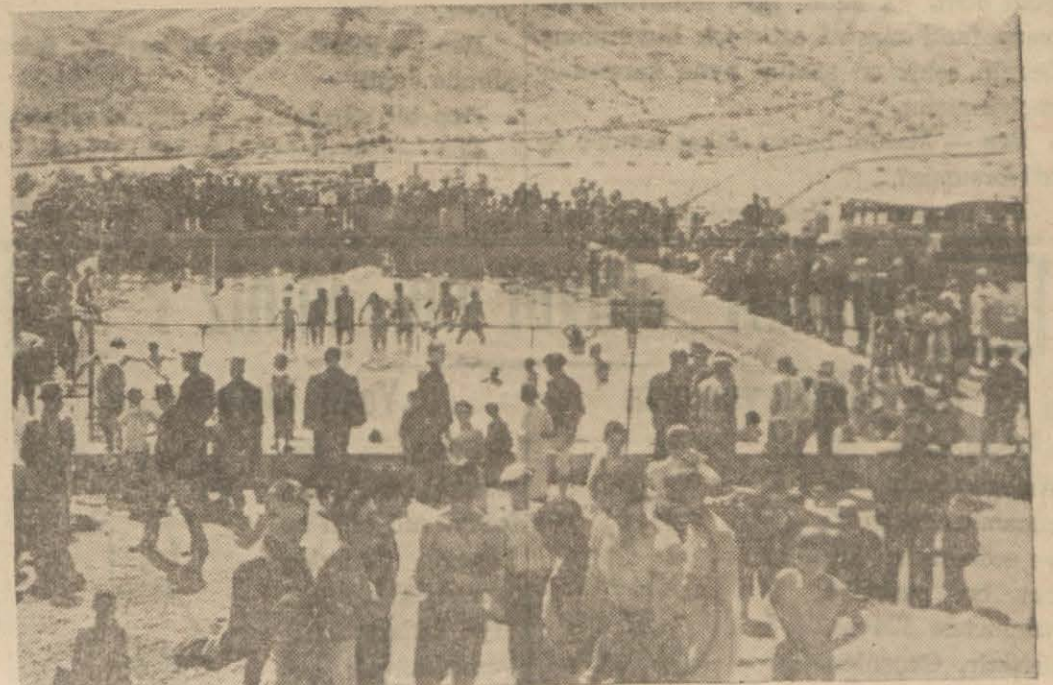
Edirne (Husuf) muhabirimizden) — Arıcılık kursu dün Umumi Müfettişlik Ziraat Müşaviri Şevket Arın'ın nezare-tinde Kösehamza ve Saray Akpınar köy-lerinde ellişer, altmışar olarak toplu bu-lunan fenni kovanları ve makine ile arı-almak usullerini görmüş ve bunlar üze-rinde çalışmıştır. Talebeler bu hafta için

de şahadetnamelerini alarak köy ve ka-sabalarına döneceklerdir.

Kursa devam edenler arasında üç de-kız vardır.

Gönderdiğimiz resim köylerde fenni ko-vanlar üzerinde çalışan kurs talebeleri-ni, arıcılık mütehassısı Salih Zeki Çam-lıca ile birlikte gösteriyor.

Çankırıda yüzme havuzu yapıldı

Çankırı (Husuf) — Çankırıda bele-diye tarafından şehir ormanlığında bir yüzme havuzu yapılmıştır. Havuz 15x30 metre eb'adındadır. Yarısı 1,30, diğer yarısı da 3,50 derinliğindedir. Etrafa 24 so-

yunma odası ve atlama, kum yerleri ya-pılacaktır. Havuz su ile dolduğu gün gençler ve çocuklar bayram yapmışlar-dır. Resim havuzu açıldığı gün göster-mektedir.

Arapkir Halkevinin köy gezileri

Arapkir, (Husuf) — Halkevi günden güne çalışmasına hız vermektedir. Kay-makamın riyasetinde Belediye ve Halke-vi başkanları ile köycülük kolu başkanı orta okul müdürü Tahir Üstünel ve mu-

allimlerden bir heyet Mutmur nahiyesi muntakası köylerini gezmiş ve köylünün derdlerini dinlemiştir. Resim köycülük kolu başkanı orta okulu müdürü köylülere izahat verirken alınmıştır.

Biga Cumhuriyet alanındaki mezar taşı

Biga (Husuf) —

Birkaç yıl önce şe-hir içinde bulunan büyük mezarlık, baş-ka yere nakledilip te orası park yapıldı-yorken nasılsa bir gaflet gösterilmiş, sö-külen mezar taşla-rından yuvarlak bir sütun şeklindeki taş da hükümet konağı önündeki Cumhuri-yet alanı olan ma-halle dikilmiştir.

Sonraları bu taşın bir mezar taşı ol-duğu için bu alana dikilmesi bütün halkça ve şehre gelip giden yabancılarca da uygun olmadığı anlaşılmış ise de alâ-kadarlar tarafından —birkaç defa gaze-

te ile de ikaz edildiği halde — henüz manzaranın çirkinliği düşündülmemiş ve mezkûr taş hâlen oradan kaldırılmamış-tır. Alâkadarların yeniden dikkat na-zarlarını celbederiz.

Gebzedâ üzüm bayramı

İzmit (Husuf) — Gebzedâ Eskihi-sar köyünde bir üzüm bayramı yapı-l-dığını, bayramın çok güzel geçtiğini

yazmıştık. Resim verilen ziyafetten bir göri-nüşüdür.

Hâdiseler Karşısında

Vaziyeti yadırgayanlar

Bir numara — Ben sütcüyüm.

Ben — Pekâlâ, fakat benden ne istiyorsun, süt almış değilsin, almaya niyetim yok. Hele süt almış ta parasını vermemiş olduğum vaki değildir.

Bir numara — Şimdi ne istediğini anlarsın.. arkamda duranları görüyor musun?

Ben — Gördüm. Bu erkekli, kadınlı cemmiyatı arkana takip bana geldin ha... Misafirin başının üzerinde yeri vardır amma, bu kadar insanı ben nereden barındırırım. Evimin odaları göyle dursun, damı bile dolar, gene bir kasım dışarıda kahr.

Bir numara — Ben kendimi tanıttım, sütcüyüm.. hani bir zaman gazetelerin süte su katar; diye bahsettikleri sütcü.

Ben — Bilirim.

Bir numara — Bu yanındaki kasab! İki numara — Feni de tanıyacaktınız.. keçi etini koyun diye satar derler hani.

Ben — Tanıdım tanıdım. Yanındaki valideniz mi?

İki numara — Hayır. kayıvalıdım.

Üç numara — Ayol beni unuttun mu.. ikide bir çenemden şikâyet ediyordun.

Ben — Hatırladım valideniz.

Dört numara — Halimden kim çıktığını belli, sık kadın diye tanılarım.. ko cama fazla masraf ettirmek huyummuş. Günün sekiz on saatini ayna karşısında geçirirmişim.

Ben — Madım bayan, fakat benden ne istiyorsunuz?

Beş numara — Hele beni de hatırla.

Ben — Sen de kim oluyorsun?

Beş numara — Margarini tereyağı olarak satan dedikleri..

Ben — Anlaşlı.

Altı numara — «Tanıdın mı beni sen.» «Tanırsın istersen.»

Ben — Tanıdım tanıdım, gair değil mi?

Yedi numara — Ağır ol, beni de daniel

Ben — Ağır mı olayım, o da ne demek?..

Yedi numara — Dil alışıklığı, ben oto. büs şöförüyüm de.. halka iyi muamele etmediğini söylerler.

Sekiz numara — Benim için de öyle söylerler.

Ben — Sen de kimsin?

Sekiz numara — Kim olacağım, beni hiç görmemiş gibi lâf söylüyorsun, vere-siyeci mağazamın sahibi!

Dokuz numara — Allah rızası için beni dinle.

Ben — Seni de dinliyeyim amma artık yeter, başım şişti.

Dokuz numara — Ben dilenciyim.

Ben — Allah versin! Yahu benden ne istiyorsunuz?

Hep bir ağızdan — Gazeteler birkaç gündür bizden bahsetmiyorlar, halbuki bizden bahsedilmemesine çok alışmıştık. Bu halî yadırgadık, senin tavassutunu istiyoruz.

Ben — Elimde olsaydı, hayhay; fakat elimde değil!

Hep bir ağızdan — Ya kimin elimde!

Ben — İşte onu ben de bilmiyorum.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

124 senelik yumurta

Nevyorkta bir Amerikalının ihtimamla sakladığı ve ecdadından kalan bu paskalya yumurtası 124 senelik. Geçenlerde gayet mutan-tan bir merasimle, millî müzeye kaldırılmıştır.

Platinli tilkiler

Kadınlarca fevkalâde mergub bir nevi kürk vardır: Ona rönar arjante derier. aynı zamanda pek pahalıdır.

Son aylar içinde İsvç kürkü mağazalarında yeni bir cins kürk ortaya çıkmıştır. Bu kürke «platinli kürk» ismi verilmiştir.

Yerli ve çok kıymetli bir meta bulunması dolayısıyla İsvç hükümeti bu tilki-lerin ihracını meneylemiştir. Fakat usta bir hırsız bu tilkilerden üç adedini çalmağa muvaffak olmuştur. Bütün İsvç bunun dedikodusu ile meşgul bulunmaktadırlar. Acaba kim çaldı?.. Çalan her halde hududu aşmıştır.

Yeşil tüylü köpek

Şikagoda, Illinois'da bir Amerikalıya aid olan bu köpeğin tüyleri yemyeşildir. Şimdiye kadar, dünyanın birçok yerlerinde muhtelif renkli pek çok köpeğe tesadüf edilmiştir. Fakat bu Amerikalının köpeği öyle bir renktedir ki, hayvana bu yüzden bir hayli yüksek para verenerler olmuştur.

22 sene gazete müvezzilliği yapan adam

Bu Masaçözetli adam, 22 sene müvezzilliği yapmış ve hiçbir gün müsterilerini gazetesiz bırakmamıştır. Adam: «Bu kadar sene ve bu kadar gayretle yalnız kazanç için değil, kültür faaliyeti de yardım maksadıyla çalıştım» demektedir.

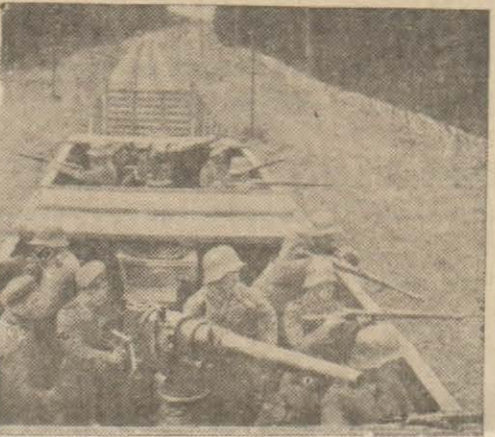
1914 harbinden intibalar

Düşmanı aldatma

Fotografçı

Zaptedilmiş topraklardan geçen zırlı tren

Mühimmat fabrikalarında çalışan kadın

Otobüsçüler benzin verilmediğini bildirdiler

Dün otobüsçüler Belediyeye müracaat etmiş, bazı benzin kumpanyalarının benzin vermediklerini şikâyet etmişlerdir. Belediye, motörlü nakil vasıtalarına benzin vermeyen kumpanyalarla temas ve stok miktarını kontrol edecektir.

Yiyecek ve içecek fiatlarının beynemlel karışık vaziyet yüzünden yükseldiği görülmekte, Belediye tarafından tedbirlere başlanmıştır. İhtikâr yapan esnaf cezalandırılacaktır.

Mahkemelerde

Dört kişi muhakeme edilirken içlerinden biri suçu kendisinin işlediğini iddia etti

Galatada cereyan eden bir hırsızlığın muhakemesine asliye 4 üncü ceza mahkemesinde, dün bakılmıştır.

Suçlulardan Hrnt ve Kâmil, Mustafa'nın tütüncü dükkânına bir gece duvarı delmek suretile girerek, çekmecedeki paralarla birlikte, bir miktar da tütün vesaire çalmışlardır.

Şaban ve Receb ise arkadaşları içerde meşgulken, dışarıdan gözcülük etmişlerdir.

Suçlulardan Hrnt ve Kâmil haklarında tevkif kararı verilmiş ve muhakemelerine mevkuften başlanmıştı.

Dünkü muhakemede İddianamesini okuyan Müddeiumumi 4 maznunun da suçlarını delillerle sabit görmüş ve her birinin tecziyesini talep etmiştir.

İddianameyi müteakib, heyecanla ayağa kalkan maznunlardan Kâmil, arkadaşlarını göstererek:

— Bay reis, bunlar masumdur. Suçlu ise benim. Duvarı delen de, içeri giren ve hırsızlığı yapan da, benim. Cezayı bana veriniz, demiştir.

Suçlunun bu garib itirafından sonra, mahkeme karar verilmesi için, muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Bir hırsız bir hâkimin evini soydu

Bir müddet evvel ceza hâkimlerinden Muzaffer Evrimosun Beyazaddaki evinden para vesair kıymetli eşya çalan sabıkalı hırsızlardan Zekinin muhakemesine dün asliye 2 nci cezada mevkuften başlanmıştır.

Suçlu hırsız, dünkü sorgusunda, girdiği evin bir hâkime aid olduğunu bildiğini, ve bilmiş olsa bu işi yapmayacağını söylemek suretile garib bir itirafta bulunmuştur.

Müteakiben Zekiye eşyaları çalar-ken gören ve yakalamak isterken muvaffak olamayan bir kadın, şahid sıfatıyla dinlenmiş ve şu ifade bulunmuştur:

«— Daha evvel evden ufaktefek eşyalarımı çalmıştı. Bu sebeble çok dikkatli hareket ediyordum ve evi yalnız bırakmıyorduk.

Tarihini hatırlıyamadığım bir gün, evin alt katında bir gürültü işittim. Usulca aşağı indim. Bu hırsızın misafir odasında öteyi beriyi karıştırdığını gördüm. Hem etraftan bağırarak yardım istedim, hem de kendisini yakalamak teşebbüsünde bulundum. Fakat muvaffak olamadım; beni itti, çaldığı eşyalarla sokağa fırladı ve kaçtı.»

Bundan sonra zabıt varakasını tanzim eden zabıta memurları dinlenmiş, gelmeyen şahidlerin celbi için duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Bir arabacının ceketini çalan hırsız mahkûm edildi

Sabıkalılardan Mustafa, Kasımpaşada Hüseyin isminde bir arabacının arabaya bırakmış olduğu ceketini çalmış, kaçarken yakalanmıştır.

Adliye verilen suçlu, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde

yapılan duruşması sonunda 4 ay 15 gün müddetle hapse mahkûm ve derhal tevkif edilmiştir.

Bir amele kamyondan düşüp öldü

Osmaniye telsizi ile Kemerburgaz tarafında feci bir kaza olmuş, bir amele müvazenesini kaybederek kamyondan düşme neticesi, başı parçalanarak ölmüştür.

Cesedi muayene eden adliye tabibi Enver Karan, defnine ruhsat vermiş tir.

Pollste :

Bir çocuk bisikletten düşüp yaralandı

Beşiktaşta Kılıçalıde oturan 12 yaşlarında Adnan adında bir çocuk Yıl-dız yokuşundan bisikletle inerken düşmüş ve başından tehlikeli surette yaralanmıştır.

Adnan tedavi altına alınmıştır.

Bir otomobile tramvay çarpıştı

Bostancıdan hareket eden vatman Rızanın idaresindeki 38 sayılı tramvay, arabası, Kızıltoprak elektrik deposu önünde bulunduğu sırada Fenerbahçeden gelmekte olan Bohora aid 189 sayılı otomobilin çarpmasıyla tramvayın ön kısımlarını parçalamıştır.

Bu arada otomobilin de fener ve camları kırılmış olduğundan, tahkikata başlanmıştır.

Dört şoför müşteri yüzünden birbirini yaraladılar

Kasımpaşada Bahriye caddesinde oturan Celâle, Mustafa, Zülfikar ve Haydar adlarında 4 şoför bir müşteri yüzünden aralarında kavga çıkarmışlar ve dövüşmeğe başlamışlardır. Neticede dördüde birbirlerini yaraladıklarından, zabıtaca yakalanmışlardır.

Bir çocuk pencereden düştü

Galatada Kılhan sokağında 15 yaşında evde oturan Şirinin 6 yaşlarında oğlu Samuel adındaki çocuğu, evvelki gün pencereden sokağa seyrederken müvazenesini kaybederek düşmüştür.

Bu sukut neticesinde yaralanan çocuk, hastaneye kaldırılmıştır.

Sönmemiş kireçler tutuşup yangın çıkardı

Beşiktaşta tramvay caddesinde çivi fabrikası sahibi Hulusinin evinin tavanı için getirtilmiş sönmemiş kireçler dün ateş alarak, evin alt katını tutuşturmuştur.

İtfaiyenin yardımıyla etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bir bisikletli ihtiyar bir kadına çarpıtı

Yakonun idaresindeki bisiklet dün İstiklal caddesinden geçerken cadde- nin bir tarafından diğer tarafına geçmek isteyen 65 yaşlarında İngilizce adında ihtiyar bir kadına çarpmıştır.

Kadın hastaneye kaldırılmış, Yako yakalanmıştır.

GÖNÜLİSLERİ

Fettan bir kız

«Senelerdenberi hayalimde yaşadığım genç kıza hiç ummadığım dakikada rastgeldim. Tanışmak, konuşmak da güç olmadı. Bir sinema salonundaydık. Temsilden sonra bana adres verecekti, filhakıka çıkar-ken cebime bir kâğıd koydu, sevinç içindeydim, fakat eve gidince ne göreyim? Bir sinema bileti değil miymiş?»

Bana bu satırları yazan okuyucum, yüksek tahsil hayatının sonuna yaklaşmış bir gençtir. Ara sıra hayal âleminde yaşayabilir. Gençlik biraz neşeye muhtaçtır, fakat işe ciddiyet rengi vermeğe kalkıştığı takdirde tahsilin sekteye uğramasından korkarım. Mesele geçilemeyecek hüddud tayin etmektedir.

Genç kıza gelince; onun hakkında hiçbir şey söylemeyeceğim.

Bayan «Be - Be» ye:

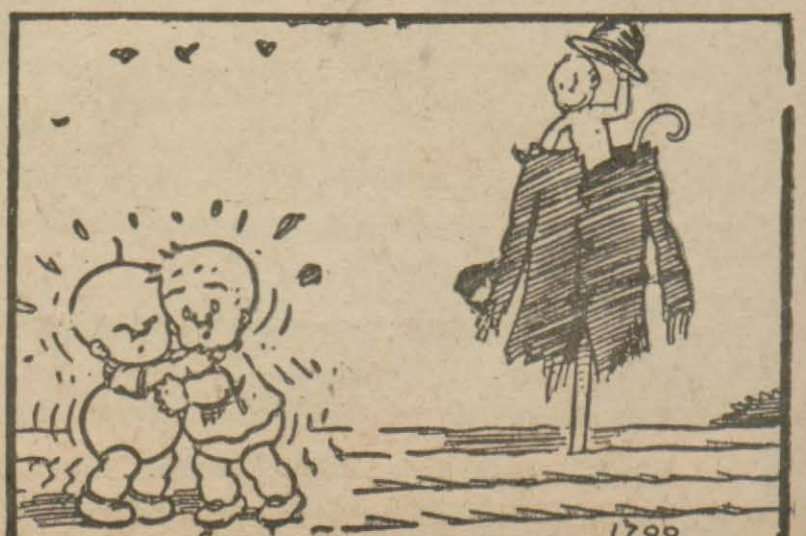
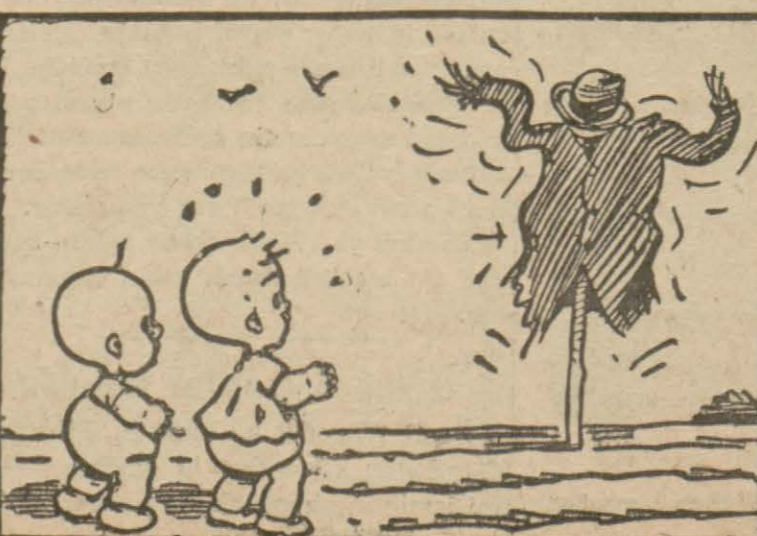
«... Manasız, sebepsiz bir kışkançlığı kavga derecesine çıkararak nişan yüzüğümü geri yolladı, kendisinden hak isteyemez miyim?» di-yorsunuz.

Bir defa kışkançlık manasız ve sebepsiz olamaz. Muhakkak istinad ettiği bir sebep, kuvvet aldığı bir kaynak vardır.

— Kavga bir bahaneydi, demek isteseydiniz mesele değildi, fakat takdirde de yine bir sebep aradım ve muhakkak kabahatli iki taraf-ta bulurdum. Sualinizin cevabına gelince: Hayır diyeceğim, bir hak iddia edemezsiniz, nişan kanunî bir akid değildir, taahhüd ifade etmez.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları:

Korku

1798

KADIN

Köylü tarzı
örgü bluz

Oldukça işli bir model. Fakat orijinal sayılacağı için verilecek emeğe değer. Biliyorsunuz ki bu «köylü tarzı» şimdi pek modadır. Kumaş elbiselerde bir çok çeşidlerini görüyoruz. Örgüye de son derece yapıyor.

İşli olmakla beraber gözünüzde büyütecek bir gücünü de yoktur. —Robası müstesna— her tarafı düz örgü, arada ters yüz örgü arasından geçirilmiş bir saç örgüsü var. Erkek kazaklarında bunun türlü türlü yapıldı. Fakat buradaki; göğsün yalnız iki yanlarından, kolların bir yerinden geçtiği için bambaşka görünüyor.

Robanın yakaya gelen tarafı —işlenmiş kısmına kadar— iki ters-yüz lastik. Geri kalan yer düz örgü ve üstü işlenmiş.

Yaka koyu renk bir kordonla büzüldü. Robadan itibaren bağlayan düğmeler eteğin ucunu açık bırakıyor. Böylece bel belıklık, eteğe hafif bir bolluk veriyor. Brodeyi en canlı, en alıcı renklerde yapmalıdır.

Yepyeni bir model

Moda: «Ne yenilik yapayım da kadının kararsız zevkini tatmin edeyim.» diye düşünürken akla gelmez şeylerden ilham alıyor. Şu modeli de harb buharlarından ilham alarak yapmış olsa gerek... Epeletleri insana ilk bakışta bu hissi veriyor.

Model; esas itibarile sadedir. Beli kemeri, yakası dik, eteği düz, klâsik bir tayyördür. Grogrenden yapılmıştır. Bu halile kalsa idî göze çarpmazdı bile... Beyaz saçak ve haricden epeletlerle cebi ona yepyeni bir «asker tarzı» vermiş. Zaten şıklıkta en çok aranan şey: Tarzdır. Nasıl her yüzün bir manası varsa, bir manası olmak lâzım ise elbiselerin de kendilerine göre birer manası yani tarzı olmak şarttır. Kimi baharı canlandırır, kimi yaz neşesini ifade eder, kimi tarihi devirleri hatırlatır... Modeli alelâdelikten kurtaran bu mana, bu tarzdır. Büyük terzi evlerinin haki ki «model» diye sundukları elbiselerde işte bu hususiyet vardır. Giyiniş kibarlık ve şahsiyet veren de budur. Ötezi, rastgile elbiseler bunların, manasını kavrayamadan, taklid edilmiş birer kopyeleri gibidir. Bunun içindir ki, iyi bir model belli belirsiz değişiklikler yaparak vücudunuze uylurmakla beraber esas çizgilere asla dokunmamalıdır. Yanlış bir müdahale ile onun tarzını, manasını kaçırmaktan çekinmelidir.

İşte, bir misal: Şu epeletlerin birçoklarına aykırı görüneceği muhakkak. Fakat gözünüze böyle görünüyor diye on-

ları atarsanız modelin ruhunu da atmış olursunuz. Böyle yapacağımıza daha iyi, zevkinizi okşayan bir model bulunuz. Hoşunuza gitmiyen modeli de hoşlanacaklara bırakınız.

Patlıcan salatası

Lâzım olan şeyler: Patlıcan, beyaz peynir, zeytin yağı, soğan, tuz.

Patlıcanlar küllü ateşte veya havagazını hafif açarak çevrile çevrile kızartılır. İçleri iyice yumuşayıp pörsüyünce tuzlu soğuk suya atılır. Kabukları soyulur. Suyu sıkılır. Bir tahta havana konulur.

Bir yandan da beyaz peynir zeytinyağı ile birlikte iyice ezilir. Hamur halinde

havandaki patlıcana ilâve edilir. Üstüne bir soğan rendelenir. Yetecek kadar tuz katılır. Hepsini birden dövülür. Biraz da ha zeytinyağı katılır. Yumuşak bir macun haline alınca tabaklara boşaltılır. Üstü, kabukları soyulmuş, domates dilimleriyle süslenir.

Bu salata gerçekten nefistir. Peynirle zeytinyağı için kat'î bir ölçü söylemek doğru olamaz. İkişi de zevke bağlı şeylerdir. İsteyen az, isteyen çok koyabilir.

Seyahat Mektupları

İsviçrenin Bâle şehri
dünya gazetecilerinin
merkezi oldu

Sağa bakınca Almanya, sola bakınca Fransa toprakları görülüyor. Vaziyeti takib için buradan daha münasib yer yok!

YAZAN: ERCÜMEND EKREM TALU

Bâle 28/8/1939

İsviçrenin Bâle şehri, Avrupa hadisatının inkişafını takib edebilmek için en muvafık rasad noktasıdır. Ondandolayıdır ki, hududların kapanmasını ve dönüş için tren bulunamamasını göze alarak buraya koştum.

Bulduğum yerden, pencerelerimin altında akan Ren nehrinin sağ sahiline bakınca Almanyayı, nazarlarımı sola atfedince de Fransa topraklarını görmekteyim.

Şehirde ağır bir hava esiyor. Bâleliler sakın... lâkin bu sükûnetin altında gizlenmek istenilen endişeyi tecrübeli bir bakış sezmede güçlük çekmiyor. Nasıl çeksin ki yarın harb patlarsa Almanya ve Fransa arasındaki muhasemata bu toprakların da sahne olması çok muhtemel. Yarın harb patlar, Almanya da Fransaya taarruza karar verirse ordularını ihtimal ki buradan geçirmek isteyecektir.

Dün, şehirde bayram vardı: Beş asr evvel kazanılmış bilmem hangi zaferin yıldönümü. Başka seneler, bu münasebetle, kaleden toplar atılmış. Gergin sinirleri ve bozuk maneviyatı büsbütün çığırından çıkarmamak düşüncesile, bu yıl top atmaktan vazgeçildi.

Hududların yakınlığı Avrupa matbuatının hemen bütün mümessillerini burada toplamış. Telgrafhanenin ve telefon merkezinin civarında büyük bir faaliyet göze çarpıyor. Gazeteci olduğunuzu sezdimler mi, havadis getiren getirene. Tanıdığımız veya tanımadığımız kimseler yanımıza sokulup kulağımıza bir şey fısıldıyorlar. Bunların içerisinde mevsiğin olmıyanından ayırd etmek hayli güç.

Fransız meslektaşlar mükemmel bir istihbarat sebekesi kurmuşlar. Günün muayyen saatlerinde Berlinle dahî telefonla görüşüyorlar; ve burada topladıkları haberlerin böylece sıhhatini kontrol ediyorlar.

Bâle, hasta vücudün sanki kalbi.. vurularına dikkat ettiğiniz gibi ahvali umumiyenin salâha mı, yoksa fenalığa mı doğru gittiğini de anlıyorsunuz.

Evveldi gün çok fena idi. Dün ve bu sabah bir parçacık, belli belirsiz iyilik emareleri görülüyor. Bir defa yerli ahali rahat nefes almağa başladı. Almanya, İsviçreye: «Hiçbir suretle bitirliğini ihlâl etmeyeceğine dair» bir daha ve kat'î teminat vermiş. Hükûmet bunu resmen ilân edince, memleketin içerilerine hicrete hazırlananlar hazırlıklarını durdurdular.

— 1914 de Almanya aynı teminatı Belçikaya da vermişti..

Diyen bedbinler de yok değil.

Alman gazeteleri bittabi günü gününe yetişiyor. Bunları kapışan kapışana! Nazi matbuatının tonunu anlamak için kocaman harfî başlıklara göz atmak کافی: «Gayri tabii Polonyanın dünya haritasında yeri yoktur!», «Demokrasilerin iflâsı!», «Kurtuluş günü yaklaşıyor!» evsairi...

Yahudi düşmanlığının ilk patlak verdiği günlerde, sermayeli sermayesiz buraya, İsviçre topraklarına iltica etmiş bazirgânlar ümidde..

— Hitler, bolşeviklerle bağdaştıktan sonra, kendi Yahudilerini de takibden elbet vazgeçer! diyorlar.

Bunlar, terke mecur kaldıkları vatandaşta, yarın harb olursa, peydalanacaktır. (Devamı 9 uncu sayfada)

— Öyle deme, eğer Fahriye hanımın seni çağırılmayacaklarını bilseydim mutlaka anneme söyler, seni bize alırdım.

— Teşekkür ederim Nazlı; henüz insan içine çıkacak şekle girmediğim için bu davetini kabul edemedim, fakat beni düşündüğün için sana minnettarım.

— Bu sözleri bırak şimdi; fakat şu Fahriye hanımlara pek içerliyorum doğrusu; kocaman bir apartımda oğlu ve kızı ile oturuyor. Kim bilir kaç tane boş odaları var. Bir hafta için seni çağıramaz mıydı?

— Nerede oturuyorlar?
— Nişantaşında... Bilsen ne mükemmel bir apartımanları var... Ana kız pek moderndirler; durmadan davetler yaparlar, davetlere giderler; hiç bir balo, hiç bir eğlence onlarsız olmaz. Hattâ bir sinemanın veya tiyatrunun gala müsamerelelerinde bile onları görürsün.

— Sen farkında bile olmadan bu sözlerle bana onların niçin beni evlerine çağırmadıklarını öğrettin. Ömürleri her zaman kalabalık içinde geçen bu ana kız, benim gibi gıyınması ni, insanlarla konuşmasını, bir sofrada yemek yemesini bildiymiş bir insanın karşısına alıp ne yapınlar! Esasen onlar çağırırsalar da ben gitmezdim. Düştün bir kere; onların yanında neye benzerdim ben!

Nazlı müdekkik nazarlarla beni süzdükten sonra hükmünü verdi:

— Evet, daha bir müddet lâzım... Fakat gelecek sene tam bir genç kız olacaksınız.. ve çok güzel bir kız!...

Nazlı bu sözleri tecrübeli ve ciddi bir tavırla söylerken ben hayretten dışarı fırlamış gözlerle ona bakıyordum. Lâkin o, benim şaşkınlığımı görmek bile istemiyerek sözünde devam etti: — Yalnız biraz daha giyinmene itina etmelisin.

«Son Posta» nun tefriki: 26

DAĞLARIN
EŞRARI

NAKLEDEN

MUÂZZEZ TAHSİN BERKAND

— Ne gibi?

— Daima mekteb çocuğu gibi sade ve kımdüz esvablar giyecek yerde biraz daha genç kızlara yakışan tuvaletler seçmelisin; fakat bunu belki de Nigâr hanım da sana öğretilir...

— Nigâr hanım mı?

— Öyle ya, ondan iyi hoca mı olur? Fakat o isterse... kıskançlığa kapılarak sana lâzım olduğu gibi reberlik etmemesi de muhtemeldir.

— Ne diyorsun Nazlı? Nigâr hanımın beni kıskanmasına imkân ve sebeb olur mu?

— Olur ya! İyi giyindiğin zaman sen, Nigâr hanımın bütün süsüne rağmen, ondan kat kat güzel olacaksın ve onun soğukluğu büsbütün meydana çıkacak.

— Bana baksana Nazlı; senin benimle alay etmekten başka işin yok mu? Ben de durmuş senin bu saçma sapan sözlerini dinliyorum.

— Alay ne demek? Vallahi gayet ciddi konuşuyorum ve sözlerim çok samimidir.

— O halde nasıl oluyor da bana: «Güzel olacaksınız» diyorsun. Çiftlikte

der dururdu ve ben de onun doğru söylediğine kaniim, çünkü İstanbul geleli beri hergün kendimi aynada görüyör ve çirkinliğimi anlıyorum.

Nazlı omuz silkti ve garib bir tarzda gülmüsedü.

— Bu ispat ediyor ki ne çiftlikteki dadın ne de sen, güzelliğin ne olduğunu anlamıyormuşsunuz. Geçen hafta anemle misafir odasında konuşuyorken içeriyeye sen girdin. Uzaktan anneme seni tanıttım. Ne dedi biliyor musun? «Herkesinkine benzemiyen müstesna bir yüzü var. Bugün için ona güzel de nemez çünkü gerek yüzünün gerekse vücudünün çizgileri henüz tamamiyle teşekkül etmiş değildir; fakat bir seneye kalmaz cidden güzel bir kız olarak

ni üzmüyor? Bu nasıl olur? O halde evlenmeği hiç düşünmüyor musun?

Bir şeyden korkmuşum gibi yerimden sıçradım.

— Evlenmek mi? Ne garib fikir! Ben hiç bir zaman evlenmeyeceğim... Ömrümde yüzünü görmediğim ve nişanlanmadan evvel adımı bile işitmediğim bir adamla birleşmek ve onun emri altına girmek ha! Allah vermesin! Ben kendi kendine serbest yaşamak isteyen bir kızım Nazlı... Canım isterse kalker bugün çiftliğe doğru topal köpeğime kavuşur, onunla dağ, tepe dolaşırım. Beni dilediğim gibi yaşamaktan men edecek bir adamın boynuma boyunduruk geçirmesine nasıl razı olurum! Böyle bir şey aklına getirdiğine şaşıyorum.

mevdana çıkacağına eminim.

Düşünceli bir tavırla mırıldandım:

— Demek annen böyle düşünüyor... Ne garib! Bense aksini iddia edeceğim... Bakalım kim haklı çıkacak... Bunu zaman göstersin... Maamafih güzel olmuşum veya olmamışım; bunun bence ehemmiyeti yok...

Nazlı hayretle yüzüne baktı.

— Nasıl? Ne dedin? Demek çirkin olmak düşüncesi seni

mevdana çıkacağına eminim.

Düşünceli bir tavırla mırıldandım:

— Demek annen böyle düşünüyor... Ne garib! Bense aksini iddia edeceğim... Bakalım kim haklı çıkacak... Bunu zaman göstersin... Maamafih güzel olmuşum veya olmamışım; bunun bence ehemmiyeti yok...

Arkadaşım ilkin bu sözlerime kızık gibi oldu amma sonra da bunları filozofça kabul etti.

— Adam sen de! Bu fikirlerin bir gün değışecek! Bir gün sen de bir aile içine girer, birkaç baloya, birkaç ziyafete gider ve kendine münasib delikanlılarla görüşürsen o zaman topal köpeğin ve dağ başındaki çiftliğin gözünden silinecek.

Nazlı neş'eli bir kahkaha atarak sözünü şöyle bitirdi:

— Seninle bahse girişim: Azamî üç sene sonra seni karşımda telli pullu bir gelin halinde göreceğim!

Bu abdalca iddiaya cevap vermeye bile lüzum görmeden omuz silktim... Cahid Oğuzun vesayetinden kurtulur kurtulmaz bir kocanın emri altına girmek ha! Ölümü bile buna yüz defa tercih ederim.

Eğer Nazlı şimdiden benim düğünüm için hazırlanıyorsa yaya kaldı!

Fahriye hanımla kızımı bir daha görmedim. Vasime gelince, Nisan sonunda bir gün beni görmeye geldi: Dört ay yazı Avrupada geçireceği için bana veda etmek ve tatil için talimat vermek istemişti.

İki ay sonra mekteb tatil olacak Semîha. Rânâ hanımla görüştüm. Seni Bursaya gidecek olan hemşiresile çiftliğe kadar gönderecek. Üç ay yazı Dörtler çiftliğinde geçireceksin ve yeşil ormanlarda, mor dağlarda dilediğin gibi gezip tozacaksın... Fakat Teşrinî evvelin birinci günü tekrar İstanbul mektebe avdet edeceksin ve bu defa, bir sene evvelki vahşi Semîha gibi değil; tam yaşına ve aile seviyene yakışacak derecede ciddi ve terbiyeli bir küçük hanım olarak.

(Arkası var)

Çemberlâyn'in beyanâtı: "Yarın sulh mü, harb mı yapacağımızı bildireceğiz,"

(Baştarafı 1 inci sayfa)

zım müzakere masasına oturmakla müzaka-
nın kân yoktur.

Eğer Almanya, kuvvetlerini Leh topraklarından çekmeyi kabul ederse biz de vaziyete muhasemanın başlamasından evvelki hale rücu etmiş nazariye bakarak müzakereye başlayabiliriz.

Müzakerelelerin esasın hayatî Leh menfaatlerini haleldar edecek mahiyette olmaması da şarttır.

Danzig'in iltihakını kabul etmiyoruz
İngiltere haricini razı bu müteakib demistir ki:

— İngiltere hükümeti Forster tarafından Danzigin Almanyaya iltihakı hakkında verilen ve ilân edilen karar ile Alman meclisinin bu kararı tasdik etmesini ke-
enlemeyekün adanmaktadır. Çünkü Danzig senatosu beynelmül bir senatodur. Böyle bir tarafı olarak red ve ilga olamaz.

Almanyanın cevabını bekliyoruz

Bu vaziyet karşısında Almanyanın cevabını beklemekteyiz. Bu cevabı ne kadar müddetle bekleyeceğimizi kararlaştırmak üzere de Fransa ile istişarede bulunuyoruz.

Alacağımız cevap menfi olursa veya beklediğimiz müddette gelmezse takib edeceğimiz hattihareket gayet sariftir.

Çemberlâyn'in beyanâtı

Avam Kamarası bugün bir öğleden sonra, diğeri de akşam üzeri olmak üzere iki toplantı yapmıştır.

Akşam toplantısında Başvekil Çemberlâyn muhalefet liderlerinin Lehistan olan taahhüdlerin ne zaman yerine getirileceği hakkındaki suallerle karşılaşmıştır. Hatiblerin bu suallerde ısrarları üzerine Başvekil demistir ki:

— İngilterenin taahhüdlerine sadık kalmıyacağı hakkında Kamarada ve lev bir dakika için olsun beslenecek bir şüpheden hükümetimizin hayyet duyacağına emin olmanızı rica ederim. Taahhüdlerimize son derece sadık olduğumuzu bir kere daha huzurunuzda ilân ediyorum.

Alemşümül bir haldeyi önlemek hususunda en ufak bir fırsat zihurunda bunu kaçırmak istemiyen bir adamım. Sulh ve müzakere için yapılan bir teşebbüsün ne netice vereceğini anlamak üzere muvakkaten intizar vaziyetini almış bulunuyoruz. Karşı tarafın güzel niyetlere karşı anlayış zihniyetiyle hareket etmediği takdirde taahhüdlerimizi ifa edeceğimize kat'iyen şüphe yoktur.

«Yarın öğleüstü herşey anlaşılacak»

Başvekil Almanyanın cevabını ne kadar müddetle beklemenin muvafık olacağına dair Fransa ile istişare yapıldığı hakkında Halifaks tarafından Lordlar Kamarasında verilen malûmatı teyid ve tekrar ederek demistir ki:

— Yarın öğleüstü yapılacak toplantıda harb mi edeceğimizi, yoksa da sulh ve müzakere masasına mı oturacağımızı size kat'iyetle bildirecek vaziyete geleceğimizi zannediyorum.»

Avam Kamarası Başvekilin bu beyanatına muttali oldukları sonra 18 den 41 yaşına kadar olanların silâh altına çağırılmaları hakkındaki kanun lâyihasını ikinci defa müzakere ve tekrar müteakib kabul etmiştir.

Avam Kamarası yarın Pazar olmasına rağmen öğleüstü toplanacaktır.

İngiliz kabinesinin içtimaı

Kabine bugün öğleden sonra kısa bir toplantı yapmış ve vaziyet hakkında müzakerelerde bulunmuştur. Kabinenin toplantısı esnasında Leh sefiri Başvekil ziyaret etmiştir. Mülâkat yalnız 5 dakika sürmüştür.

İngiliz kabinesinde tadilat

Londra, 2 (Hususî) — İngiliz kabinesine dört yeni simanın dahil olacakları hakkında verilen haberler tahakkuk etmiştir. İççi partisi böyle bir kom binezona girmeğe razı olmamakla beraber harb zihurunda hükümete tam şekilde müzaheretle bulunacağını bildirmiştir.

Daladye'nin beyanâtı

Paris, 2 (Hususî) — Parliamento'nun bugünkü toplantısında başvekil Daladye Cümhurreisi Lebrönün bir mesajını okumuştur. Lebrön bu mesajında Lehistanın

Almanya ile müzakere etmeğe hazır olduğunu sırada Almanyanın neticeyi beklemeyen taarruza geçtiğini bildirmiştir.

Cümhurreisi ve İngiltere ile Fransanın bir harbin önüne geçilmesi için yaptıkları teşebbüslerin boşa gittiğini söyledikten sonra ve Almanyanın cihan efkârı umumiyesinin sehini dülemediği takdirde Fransanın taahhüdlerine sadık kalacağını söylemiştir.

Cümhurreisinin mesajı şiddetli alkışlarla karşılanmış, müteakiben söz alan Daladye son hâdiselerin tarihçesini yaptıktan sonra Mussolininin sulh teşebbüslerini takdirle yâdetmiş ve muhasemanın durdurulması için sarfedilecek mesaiye Fransanın her türlü müzaheretle bulunacağını söylemiştir.

Başvekil sözlerine devam ederek demistir ki:

«Mütearrız Leh topraklarını terk etmeli ve serbest müzakere prensipini tatbik etmelidir. Bunun biran evvel yapılmasını istiyoruz. Vakit geçmektedir. İngiltere ve Fransa Avrupa'da bir Alman hegemonyasını kurmak isteyen Hitler diktatörlüğünün karşısında seyirli kalamazlar.»

Fransız milletine ve bütün milletlere bir sual soruyorum:

Almanyanın Avusturyaya, Çeko-Slovakya ve Polonyaya verdiği garantilerin tanınmamasına sonra, çiğnemesinden sonra Alsas Lorenimiz için verilen garantinin ne kıymeti vardır?

Hiçbir Fransızın kalbinde Alman milleti karşı kin yoktur. Fakat bütün Fransız milleti vazifesini yapmağa hazır. Çünkü her Fransız biliyor ki bizzat tehlike olan Fransanın mevcudiyeti için çarpışacaktır.

Tahsisat kabul edildi

Daladye'nin nutkundan sonra meclis millî müdafaa için 7 milyar franklık bir kredi kabul etmiştir.

Proje, âyan meclisi tarafından da kabul olunmuş ve parlamento, reinin lüzumlu hissettiği zamanda toplanmak üzere içtimaa nihayet vermiştir.

Fransanın yeni tedbirleri

Bâle, 2 (A.A.) — National Zeitung gazetesinin Alsastan aldığı haberlere nazaran Strasburg halkı, dün şehri tahliye etmeye davet olunmuştur. Ren nehri kenarındaki Fransız kasabaları ve köyleri halkı da içeriye doğru çekilmektedir. Fransanın ultimatomu nasıl verildi?

Paris, 2 (A.A.) — Berlindeki Fransız sefiri Oulandre dün saat 22 de von Ribbentrop tarafından kabul edilmiştir. Sefir hükümeti namına muhase-matin derhal tatil edilmesini ve Polonyadaki Alman kıtaatının geri çekilmesini istemiştir.

Von Ribbentrop, vermiş olduğu cevabda, Almanyanın hiçbir tecavüz hareketinde bulunmadığını söylemiştir.

Von Ribbentrop, bu teşebbüs hakkında Hitlerle malûmat vereceğini ve bilâhare icab eden cevabı ita edeceğini söylemiştir.

Malûm olduğu veçhile Berlindeki İngiliz sefiri de aynı şekilde bir teşebbüste bulunmuştur.

İki sefir ayrı ayrı kabul edilmişlerdir.

Son dakika

Almanya bu sabah 9,5 a kadar cevap vermiş değildir

Paris 3 (Hususî) — Londra ve Pariste hâkim olan kanaat şudur ki; Berlin hükümeti sürünceme siyasetini takib etmektedir. İngiliz ve Fransız sefirleri tarafından Ribbentrop'a tevdi edilen ultimatomu bu dakikaya kadar cevap vermemesi buna delil tutulmaktadır.

Maahaza sıkı temas halinde bulunan Londra ve Paris hükümetleri, bu vaziyet karşısında kararlarını vermiş bulunmaktadırlar. Bu karar bugün öğleüstü Londrada toplanacak olan Avam Kamarasında başvekil Çemberlâyn tarafından ilân edilecektir. Pariste de aynı hususta bir beyanname neşredileceği anlaşılmaktadır.

Lehiler 37 Alman tayyaresi düşürdüler 100 tank tahrib edildi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tarafından 7 defa bombardıman edilmiştir. En son bombardıman akşam saat beşi beş gece 20 tayyare tarafından yapılmıştır. Tayyareler dörder, beşer tayyarelik gruplar halinde faaliyet bulmuşlardır. Bombardıman hakkında dakika sürmüştür. Leh avcı tayyareleri düşmanla mücadele ve bunları takib etmişlerdir. Netice hakkında henüz malûmat alınmamıştır.

Varşovadan maada birçok şehirler de bombardıman edilmiştir. Bu meyanda Kutan kasabası yakınında kadın ve çocukları şehirlerden uzaklaştıran bir tren de bombalanmıştır.

Leh membarına göre yukarı Silezyada Vahm şehri civarında Almanların bir hücumu esnasında 100 Alman tankı tahrib edilmiştir. 36 Alman tayyaresi düşürülmüş, gene yukarı Silezyanın başka bir noktasında 500 Alman neferi esir edilmiştir.

Gene Leh membarına göre bir taraftan Teşen (eski Çek hudud şehri) ve diğer taraftan Sucholoma (Şarkı Prusya civarı) civarında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Alman başkumandanlığının en son tebliği ise vaziyeti şöyle bildirmektedir:

Karakovi'nin 40 mil uzağında Yalof geçidi işgal edilmiştir. Askerlerimiz ileri doğru muvaffakiyetle ilerlemektedirler. Yukarı Silezyada Blez kasa-basını işgal eden Alman kı'aları Bi-yalya'ye doğru ilerliyorlar.

Şarkı Prusya cephesinde Brahan kasabası işgal edilmiştir. Harekât Vistul nehrine doğru devam ve inkişaf etmektedir.

Bugün Alman tayyareleri de büyük mikyasta faaliyet göstermiş ve bir Leh tayyare karargâhını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

Leh resmi tebliği

Varşova, 2 (A.A.) — Leh erkânıhar-biyei umumiyesinin 2 numaralı tebliği: Eylülün ikinci günü düşman tayyareleri bugün Leh toprakları üzerinde faaliyetlerine devam etmişlerdir. Bu arada askerî ve gayri askerî mmtakalar bombardıman edilmiştir. Varşova ve mühalakata da dahil olmak üzere muhtelif şehirler hava hücumlarına maruz kalmıştır. Alman tayyarelerinin şimdiye kadar yaptıkları taarruzlardan en ziyade sivil halk mutazarrır olmuştur.

2 — Düşman hava kuvvetlerinin ziyatı:

Dün de dahil olmak üzere şimdye kadar 37 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Aynı müddet zarfında biz 12 tayyare kaybettik.

Kara ordusunun faaliyeti: Düşman Garbi Rutenya cephesinde ve Czeszochowa istikametinde hücumlarına devam etmiştir. Dünkü muharebeler esnasında 100 Alman tankı tahrib edilmiştir.

Pomeranya ve Şarkı Prusya cephesinde hudud mntakasında muannida ne muharebeler olmaktadır. Gydinya mntakasında harb devam etmektedir. Vesterplate şehri hücumlara mukavemet etmektedir.

Varşovanın sekizinci defa bombardımanı

Varşova 20 (A.A.) — Saat 2,30 a doğru Varşova şehri sekizinci defa olarak tayyareler tarafından bombardıman edilmiştir.

Tayyare kurbanları

Varşova, 20 — Varşovanın dünkü bombardımanı esnasında 10 kişi ölmüş ve 25 kişi yaralanmıştır. Mülhakatta ekserisi ağır olmak üzere köylülerden birçokları yaralanmıştır.

Lehilerin mukavemeti

Varşova, 2 — Geç vakit alınan haberlere göre Danzigde Vesterplate gar nizonunda tahaşşüd etmiş bulunan Leh askerleri düşman hücumlarına muvaffakiyetle mukavemet etmektedirler.

Leh başkumandanının emri yevmisi

Londra, 2 (Hususî) — Varşovadan alınan malûmata göre Leh ordusu başkumandanı Mareşal Smigly Ridz orduya hitaben bir emri yevmi neşretmiştir. Bu

emri yevmide Mareşal diyor ki:

«Askerler, asırdide düşmanımız Almanlar cümhuriyetimizin hududlarına saldırmışlardır. Bu tecavüz meydanında hiçbir sebep yok iken yapılmıştır. Kahramanlığı ile meşhur Leh askeri vatandanın müdafaa emrinde kendisinden beklenen vazifeyi muvaffakiyetle yapacaktır.»

Harb ne kadar uzun sürerse sürsün, ihtiyarına mecbur olacağımız fedakârlıklar ne kadar büyük olursa olsun şuna emin olmalıyız ki nihai zafer bizim ve müteakiblerimizimizin tarafında kalacaktır.»

Bir Leh tebliği

Paris, 2 (A.A.) — Polonya sefreti, Polonya - Almanya cephesindeki askerî hareketin durmuş olduğuna dair olan şayiaları tekbiz etmektedirler.

Polonya sefreti, ilâve ediyor: «Muharebe, cephenin muhtelif noktalarında inkişaf etmektedir. Alman tayyarelerinin Polonya şehirlerine karşı yapmaktaki oldukları taarruz şiddetini arttırmaktadır.»

Bir Alman tekbizi

Berlin, 2 (A.A.) — D. N. B. ajansı, Alman hava kuvvetlerinin sivil halkı bombardıman ettiğine dair Polonya kaynaklarından çıkan haberleri tekbizle salâhiyettardır.

Hitler, meçhul bir semte hareket etti

Paris, 2 (A.A.) — Hitler henüz başvekillette ise de bugün henüz malûm olmayan bir istikamete hareket edecek tir.

Ordu hergün askerî harekât hakkında bir bülten neşreder.

Dün Berlinde ışıkların söndürülmesi emredilmiştir. Bu emir saat 19 da verilmiştir. Bütün canavar düdükle-ri alarm işareti vermişlerdir. Bütün nakil vasıtaları durmuş, sokakta bulunanlar sığınaklara koşmuşlardır. Nizamnameye riayet etmeyenler tevkif edilmişlerdir. Top sesleri de işitilmiş-tir. Tecrübe bir çeyrek saat sürmüş, fakat Berlin bütün geceyi karanlıkta geçirmiştir.

Varşovada vaziyet

Varşova, 2 (A.A.) — Varşovada kadınların ve çocukların şehri tahliyesi için tedbirler alınmıştır.

Diğer cihetten svillerde bulunan bütün silâhlar müsaderede edilmiştir. Varşova civarından avdet eden gazeteciler bombardıman esnasında ölen kadın ve çocuk cesedlerinin fotografını çekmişlerdir.

Bu hâdiseler bundan evvel bahsi geçen trene tayyareler tarafından yapılan taarruza ve bir hastanenin bombardımanı, na ilâve edilecek olursa Alman tayyarelerinin ne derece taarruz azmîle hareket ettikleri anlaşılır. Bu taarruzlar tayyarelerin, Hitlerin söylediği gibi, yalnız askerî hedeflere hücum etmediklerini de göstermektedir.

Varşova, 2 (A.A.) — Müşahidlerin ifa-

desine göre dün Varşovanın şark mahal-lelerine taarruz eden muhtelif filolardaki tayyarelerin âdedi 41 idi. Alman tayyarelerine karşı harekete geçen hava bataryalarının ateşi o kadar müessir olmuş-tur ki, tayyareler pek yüksekte uçarak saklanmağı düşünmüşlerdir. Alman tayyarelerinden biri birdenbire alçalarak pek yakından, infilâk kuvvetleri büyük olan altı bomba ile birkaç yangın bombası atmıştır. Bombaların arsalarla düş-tüğü anlaşılmıştır.

Bunların düştüğü yerlerden büyük siyah duman sütunları yükselmiştir. Tayyarelerin hücumu o kadar anlı olmuştur ki, birçok kimseler tehlikeli unutarak saklanmağı düşünmeden manzarayı seyretmeğe başlamışlardır. Yapılan seri tahkikat neticesinde Varşovanın bombardıman müteessir olmadığı anlaşılmıştır.

Şehirde her şey normaldir. Dört Alman tayyarecisi mucize kabilinden kurtulmuştur. Bunların tayyareleri ateş alarak yere düşmüştür. Tayyarecilerden ikisi paraşütle atılarak canlarını kurtarmışlardır. Diğerleri de ölmemiştir.

Polonyada örfi idare

Varşova, 2 (A.A.) — Polonyada örfi idare ilân edilmiştir. Reiscümhur Moscicki Mareşal Smigly-Rydz Polonya ordusu başkumandanlığına ve reiscümhur-lukta inhilâf vukuunda kendisine halef tayin etmiştir.

Bu sabahki son tebliğler

Londra 3 (Hususî) — Bu sabah Berlinde Alman başkumandanlığı tarafından neşredilen bir tebliğde deniyor ki:

Alman hava kuvvetleri bütün harb sahasındaki hava hakimiyetini elde etmiş bulunmaktadırlar.

Alman kı'aları ise, zirhli otomobillerin istikamete Vistul nehrine doğru ilerlemiş ve burada birkaç köprüyü tahrib etmişlerdir.

Diğer taraftan Leh membarları, Leh kuvvetlerinin muvaffakiyetle mukabelede bulduklarını ve mevzilerini muhafaza ettiklerini bildirmektedir. Aynı membar tarihî bir şehir olan ve askerî hiç bir hedef teşkil etmeyen Setesova şehrinin Alman tayyareleri tarafından bombardıman edildiğini ve on altıncı asırdan kalma bir kilisenin harab olduğunu ilâve etmektedir.

Büyük muharebeler bekleniyor

Brüksel 3 (A.A.) — Belga ajansının Berlinde aldığı bir habere göre Almanyanın harb meydanında seri bir netice almağa çalıştığı söylenmektedir.

Müşahidler, pek yakında büyük bir muharebe olacağını zannetmektedirler.

Son Dakika

Almanya getirilmiş olan 100 bin Cek amelesi Sabotaj yapmış

Padis 3 (Havas) — Lehistan karşı başlamış olan askerî harekât Almanyada halk tarafından hiç te memnuniyetle karşılanmamıştır. Cepheye hareket eden Alman askerleri kendilerine verilen çiçek demetlerini «eğlenceye gitmiyoruz, süslenmeğe lüzum yoktur» diyerek reddetmektedirler.

Hattâ, bazı asker ailelerinin askerleri cepheye taşımakta olan tren yollarına kapandıkları bildirilmektedir.

Çekyadan Almanyaya getirilmiş olan 100 bin Cek amelesinin hasad işlerinde mühim bir sabotaj yaptıkları meydana çıkarılmıştır. Bu gibi sabotaj ve memnu işyetsizlik hareketlerinin önüne geçmek için alınacak tedbirler hususunda Alman gizli polis teşkilâtı şefi Himler ile, başkumandan General Kaytel arasında ihtilâf zihur ettiği de bildirilmektedir.

Berlin ve Romadaki Japon sefirleri Tokyoya çağırılıyor

Londra 3 (Hususî) — Romadan bildirildiğine göre Japon sefiri Toşio Şiratori Tokyoya çağırılmıştır. Japon sefarethane mahfelleri sefirin sıhhi sebeplerden dolayı istifa ettiğini söylemektedirler.

Romadaki siyasi mahfeller ise, Mihver devletleri ile Japonya arasında daha sıkı bir teşriki mesaiye taraftar olan Japon sefirinin, Avrupada cereyan eden son hâdiseler hakkında hükümetine malûmat vermek üzere Tokyoya çağırıldığını iddia etmektedirler.

Berline giden Sovyet münessilleri
Berlin 3 (Hususî) — Dün akşam Sovyet fevkalade askeri murahhası General Maxim Kurkayel ile birlikte Berline gelmiş olan yeni Sovyet elçisi bugün itimadnamesini büyük merasimle Hitler'e takdim edecektir.

Son Postanın tafrihası: 79

HATİCE SULTAN

YAZAN ZİYA ŞAKİR

İhtilâlcilerin kanlı listesi

Atâ Molla, ne mahir bir aktör olduğunu burada da gösterdi. Evvelâ, fermânı hümayundan bahsederek:

— İşte, nizâmı cedid ilga edilmiştir. Fakat yamaklar da, devlet umuruna müdahale etmekle, sanki iyi bir iş mi etmişlerdir? Sözü, ayağa düşürmemeli idin, ağa... Anlaşıyor ki, iş bu merkeze gelinceye kadar, meğer sen, habü gaflet içinde imişsin.

Diye, adeta yençeri ağasını takdir etti. Ve sonra:

— İşte hattı hümayun.. Zâtı şahane efendimiz ulema zümresine emniyet ve itimad buyuruyorlar. Âsilerin derhal def'i hizmetini, bizlerden bekliyorlar.. amma ve lâkin bu iş, sadece bizimle bitmez. Sizden de himmet ister... Fetvaeminî efendiyi, Etmeydanına göndereceğim. Kendisine, nüfuzlu ocağın erkânından birkaç zaat refakat etsin.

Dedi.
Yeniçeri ağası, vaziyetten o kadar müteessir ve endişenak bir halde idi ki; Atâ Mollanın tekdirlere cevab vermeye muktedir olamadığı gibi, bu emrini de derhal yerine getirdi.

Orada bulunan yeniçeri zabitanından 71 inci cemaatin kâtibi Ömer efendi ile, 32 nci ortanın mütevellisi Ali efendiyi ve bir de, Sekbanbaşı mazullerinden Osman ağaya, Fetvaemininin refakatine verdi.

Bu zatlar, atlarına binerek asilere nasihat vermek için Etmeydanına giderlerken kan terlere batmış olan bir atlı doludizgin meydanın kapısından içeri girdi. (Meydan Tekkesi) denilen caminin önünde atından atlayarak, çar dakaltında oturan ağalara selâm verdi.

Kabakçı Mustafa, bu adamı görünce, hafifçe gülmüşü. Fakat onu tanıdığı kimseye belli etmemek için **siyahımsı muhafaza etti.**

Rumeli valilerinin (delilbaşı)ları kıyafetinde bulunan bu adam, Kabakçı Mustafaya ikinci bir selâm verdikten sonra:

— Ağa yolda! Eğer izniniz olursa, sizinle birkaç çift söz söylemek isterim.

Dedi.
Kabakçı Mustafa:
— Hayhay.

Diye mırıldandı. Elile işaret ederek onu yanına çağırdı. Gizlice konuşmaya başladı.

— Sekbanbaşı ağa, selâm edip gözlerinizden operler. Gerek ağa ve gerek Köse paşa hazretleri, kazanılan muvaffakiyetten, son derecede memnundurlar. Malûmunuz olsun; padişah efendimiz, nizâmı cedidi ilga etti.

— Yâââ.. etti mi?..

— Belî, ağam.. etti.. Ancak şu var ki, ittifaka dahil ağaların bazıları, murad ve maksud, yalnız bundan ibaret sanırlar. Belki, padişahın fermânı flân edilir edilmez, dağılırlar. Gerek Sekbanbaşı ve gerek Köse baba, bundan korkuyorlar.

— Köse babanın da, Sekbanbaşı ağasının da ellerinden operim. Kâbleri rahat olsun. Kendü taraflarından bir emir vaki olmadıkça, cemiyetimiz bakidir.

— Pekâlâ.. biraz sonra, buraya bir heyet gelip, nasihat verecek.. ve herkesin yerli yerine dağılmalarını taleb edecektir... Bu heyetin nasihatleri dinlenecek. Fakat kabul edilmiyecek... Saray ve devlet erkânından on kişinin kelleleri istenecek.. ve buradan kalkılıp, (Atmeydanı) na gelinecek.

— Başüstüne.. bu on kişi, kimler..

— Adları, bu kâğıda yazılı.
Delilbaşı kıyafetli adam, elini koynuna daldirdi. Çıkardığı küçük bir pusulayı Kabakçı Mustafaya uzattı.

Kabakçı Mustafa, bu pusulayı, sarığının arasına soktu. Ve sordu:

— Daha...

— Bana verilen emir, bundan ibaret. Sizin bir diyeceğiniz var mı?..

— Yok.

Konuşma, burada bitti. Delilbaşı kıyafetli adam, Kabakçı Mustafayı hürmetle selâmlıyarak geri çekildi. Orada, bir yeniçeri neferinin gezdirildiği bembeyaz köpüklü ter içindeki atının üstüne atlayarak derhal meydan terketti.

Bu adam, Sekbanbaşının harem kahyası olup, muhtelif kıyafetlere girerek gizli emirlere vasıtalık etmekte idi.

★

Bu adam Etmeydanının cümle kapısından çıkar çıkmaz, Kabakçı Mustafa, derhal harekete hazırlık emri verdi. Meydandaki Köisler, çalışmaya ortaların efradı, kazanlarının etrafında toplanmaya başladı.

Sersei ve derbeder dervişler toplanmışlar, ilâhiler okuyorlar.. Bektaşî babaları kazanların başlarına geçerek gül bankler çekiyorlardı.

Kabakçı Mustafa, sarığının arasına

sakladığı pusulayı çıkardı. Ocak kâtibi İsmail efendiye verdi. Ve sonra ağalara dönerek:

— Yoldaşlar!.. Din ve devleti harabe veren hainlerin isimleri okunacak dinleyin.

Dedi.
Kâtib İsmail efendi, elindeki kâğıda bakarak, kekeliye kekeliye okumaya başladı:

Kethudayı Sadriâli, İbrahim Nesim efendi.

Reis vekili Safi efendi
Bostancıbaşı Şakir bey.

Devlet Kethüdası Selânikli Muhsin efendi.

Darphane Nazırı, Bekir efendi.
Tersane emni, (gizli sırta) Hacı İbrahim efendi.

Valide Kethüdası Yusuf ağa.
İradî cedid defterdarı Ahmed bey.

Kapan naibi Lâtif efendi.
Sır kâtibi, Ahmed Fevzi efendi.

(Arkası var)

Seyahat mektubları

(Baştarafı 7 nci sayfada)

çak kazanç membalarının tatlı serabı ile oyalanıyorlar. Ah, oraya dönebilseler! Kârlı işlere girişmenin spekülasyon yapmanın şimdi tam vakti.

Bu olmuyacak işe dua ediyorken, bir yandan da boş durmuyorlar, hani ya! Para üzerine hava oynuları gurla gidiyor. Dolar, altın satın alana.

Şivayzerhof otelinin kalabalık tarasasında bir köşeye çekildim. Sağdan, soldan topladığım, ekseriya birbirini nakzeden haberlerin içinden çıkmağa çalışıyorum.

Önce Fransadan gelenler.. bunlara nazaran, hudud boyunda büyük bir faaliyet meşud olmakta. Bütün kasaba ve köylerin belediye binalarına altı sınıftan bir den silâh altına çağırın resmi yazıtlar yapılmış. Halk bunların önünde toplanıyor, okuyor, fikir beyan ediyor. Geçen senenin Eylül ayında vaziyet bugünkü kadar vehamet arz etmemişti. Bununla beraber, bugün o vakitki teâş ve heyecan yok. Acaba, işin gene tatlıya bağlanacağını mı ümid ediyorlar? Halbuki hazırlıklar hiç te bunu göstermiyor, bütün Fransız şehirlerinde, lâzım gelen yerlere, tehlikeyi haber veren canavar düdüklere konmuş. Dün, bütün gün bunların tecrübeleri yapıldı. Sokaklardaki elektrik fenerlerinin ampulleri değiştiriliyor. Her yerde, belediye, kahvelerin saat on birde kapanmalarını emretmiş. İspirtolu içkilerin satışı yasak. Atların ve katırların ordu emrine terki eski mesele. Şimdi otomobillere vaz'iyed edilmiş. Hudud boyundaki muntakada sivil insan görmek hemen hemen imkânsız. Sokaklar yazlık keten üniforma giymiş askerlerle dolu. Techizatın mükemmeliyetini söyleye söyleye bitiremiyorlar.

İsviçre ile Fransa arasındaki hududlarda gümrük takiyatı başladı. Harb vukuunda memleketin ihaşinde güçlük çekilmemesi için, federal meclis, dünden itibaren bazı emtiyanın ihracını hususi müsaadeye tâbi tutmağa karar verdi. Yiyecek maddeleri, yakılacak mayiat, madenler, yünü ve pamuklu mensucat artık İsviçreden dışarıya çıkmıyacak. Esasen, akşama, sabaha şimendifer yollarının da kapanması bekleniyor.

Almanya da aynı faaliyet varmış. Ne kadar vesaiti nakliye varsa, ciheti askeriyece vaz'iyed olunmuş. Harbi Umumide olduğu gibi, havayıcı zaruriye vesikaya bağlanmış. Dün akşam Berlin'den gelen bir Fransız muhabiri, intubalarını şöyle hülâsa ediyordu:

— Almanya harbe azamî derecede hazırlanmış olmakla beraber, silâh atmadı. Muradına ereceğine henüz kani bulunuyor. Onun için Alman efkârı umumiyesini her yerdekenden daha sakın, daha nikbin gördüm: Hitlerin çok şey

istememesi azı kolaylıkla koparmak için deri gibime geliyor. Führer, Godesbergde tekrûbe eylediği metodu bir kere daha tatbik etmek arzusunda. Herhalde ben, harbin pek o kadar yakın olmadığı fikrindeyim. Bilnassa İtalyanın ağır olmasın, Berlin resmi mehatilini birazcık teenniye sevk ediyor.

Allah versin! Lâkin bu mesleğin nikbinliğini teyid edecek emareler pek görünmüyor. Deminden haber a'dık ki Bay Hitler, Polonya üzerindeki iddialarından bir zerresini bile feda etmiyeceğini İngiliz elçisine kat'iyetle bildirmiş.

Diğer taraftan, gene Berlin'den gelen başkaları, oradaki havanın tahammül edilemez bir hal aldığını söylüyorlar. Sokaklar, caddeler, gazinolar, lokantalarda sivil ahalî görülüyor: sade asker, top arabaları, levazım ve cephane taşıyan kamyonlar.. diyorlar ki bu vaziyet çoktan kararlaştırılmış bir harbin mükaddemesidir. Atılan adım o kadar büyüktür ki artık hiçbir suretle geriye dönmülemiz. Girişilecek badrede Polonyanın dördüncü defa taksime uğraması ilk bir merhalede ibarettir. Büyük devletlerin zâfi ve müzmizliği yüzünden, Hitlerin açılan iştihası bundan böyle doymak bilmiyecektir. Bahusus bu defa da mehtabının önünde baş eğilecek olursa!

Bana merakla:
— Türkiye ne yapacak?

Diye soranlara:
— Vazifesini! cevabını verdim.

On beş sene evveline gelinceye kadar adımızı anmak istemiyenler, korku ve dehşet bürümüş gözlerini dört açmışlar, terazinin hangi kefesine gireceğimizi helecana bekliyorlar. Çünkü hepsi de teslim ediyorlar ki Türkiye'nin hem kemmiyeti, hem de keyfiyeti itibarile ağırlığı, o terazinin müvazenesinde çok büyük bir rol oynuyabilir.

Bu mektubumu, gazeteye ulaşıp olamayacağından emin olmamakla beraber, gene yazıp gönderiyorum. Emin değilim, çünkü: Bu akşam için, İtalya hududunun da kapanacağı hakkında rivayetler var. Seferberliğin hummalı faaliyeti orada da başlamış. Trenler, bu vaziyet karşısında belki de gayri muntazam işliyecektir. Zaten dört gündendir bu ihtimalleri derpiş eden yüzlerce kimse, hep birden trenlere hücum etmiş ve biran evvel, kendi memleketlerine can atmağa koyulmuşlardır. Ve tâ, gelecek Cuma gününe kadar ekspreste olsun, konvansiyonelae olsun, bütün yerler şimdiden tutulmuş bulunuyor.

Üç günün içerisinde, İsviçrede hemen hiçbir yabancı kalmadı. Otellerin ekserisi kapılarını kapıyor. Müstakbel Umumî Harbin ilk vurgununu şimdiden seyahat acentalarile demiryolu idareleri vurdular.

Ercümen Ekrem Talu

KARA KULE

18 nci asırda İstanbula gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 58

Türkçeye çeviren: Süreyya Dülmen

Forsaların şirketi

Bütün bunlara, sümüklü ve mendebur bir gocuğun size karşı yaptığı fena muamelelere yalnız tahammül etmek, sabır göstermek, dilinizi tutmak değil ve fakat durumunuz müsaid ise yani ona erebilecek bir yerde iseniz.. bu pis ve mendebur gocuğun ellerini ve ayaklarını öperek ondan, size kızmaması için yalvarmanız lâzım gelir.

Forsalara verilen gıdaya gelince: Bu, bir adama hiç de kâfi gelmiyen, kâfi gelmesine de imkân olmıyan iki parça (galeta) dan ibarettir.

Zincirli bulunduğunuz gemi, hristiyanlarla meskün adalardan birine uğrarsa bazan dilenmek fırsatını elde eder veya eğer paranız varsa.. şarab gibi, çorba gibi içecek şeyler satın alabilirsiniz.

Gemilerimiz, böyle adalara yanaşıp da üç, dört veya daha fazla, istirahat için, kaldığımız günler, pamuk ipliği çorap, eldiven örerek satardık ve kazandığımız paralarla da kendimize bazı ilâve gıda maddeleri alarak bunları gemimizde pişirirdik.

Kadrgamızın otuakları küçük olmakla beraber her biri üzerinde bizlerden beş kişi, ayaklarımızdan zincire bağılı olarak, otururduk. Bit ve tahta, kurusu gibi hayvancıklar bizde mebzulen bulunuyordu. Fakat cildimiz üzerinde hiçbir nokta yoktu ki bu pis ve müziç mahfûklar tarafından ısırılmamış olsun; bedenimiz hareketin şiddetinden o kadar yanıp kavrulmuştu ki artık bu hayvanların bizi izaç etmeleri imkânı kalmamıştı.

Her birimizin bittabi ikişer tane mavi gömleğimiz ve birer de kırmızısı renkte saltalarımız vardı. İşte üst giyeceği olarak bir forsanın malik olduğum elbise bundan ibarettir. Bu gömlek ve saltaları yalnız geceleri giyerdik. Hakikaten derin ve koyu bir sefalet içinde, elemlele, acılarla dolu bir hayat geçiriyorduk, öyle bir hayat ki ölümden beter!..

Zaman zaman biz zavallı forsalara, mermer ocaklarının bulunduğu, Marmara adasının meşhur şarabından sunarlar ve gerçekten pek nefis olan bu şarabla çektiğimiz elem ve ızdırablarımızı biraz teskin edip unutturmuş ve damarlarımıza biraz kuvvet gelmiş bulunmasınaya yardım etmiş olurlardı.

Kezalik, Ulah diyarından ve Moldavyadan İstanbula getirilip satılan (Ulah peyniri) de iştiha ile, seve seve yediğimiz nesnelere bir idi.

Ulahlar bu peyniri şöyle yapıyorlar: Taze kesilmiş bir keçinin derisini ke-mali dikkatle tulum halinde yuzyüyorlar, bu derinin kılı tarafı içeri, kılız tarafı da dışarı gelcek surette çeviriyorlar ve biraz da ıgne iplik kullanıp böylece bir tulum hazırlamış oluyorlar. Bu tulumu sütle doldurup ağzını dikiyorlar ve bırakıyorlar. Süt, zamanla ekşiyip ve kılırla karışarak katılaşıyor ve leziz bir nevi peynir haline gelince satısa çıkarılıyor.

Forsalık hayatımızda biz, altı kişi, aramızda bir şirket teşkil etmiştik: Kimimiz iplik eğiriyor, kimimiz de bunları eldiven ve corab haline koyarak satısa çıkarıyorduk. Şirketimizin elde ettiği kazançla da yukarıda mahiyetini bildirdiğim bu kılırla karışık ulah peynirinden şöyle büyüğe bir parça alırdık. Bu peynir, bizim o vakit seve seve yediğimiz, badem kurabiyesinden daha lezzetli bulduğumuz (mübarek) bir gıda maddesi idi. Bu kılı peynirinden çorba yapar, küftü peksimetlerimizi (pesmetlerimizi) küçük parçalar halinde içine katar, kimseye bakmadan çorbamızın kılı olmasından utanç duymıyarak hayrete değer büyük bir iştiha ile bu orijinal yemeği kaşıklardık.

Ehl.. Bohemyada iken en âlâ peynirlerden ve en iyi ekmeklerden, yapılan çorbaların hatta en işe yaramaz aç kö-

peklerle sunulduğunu kaç defa görmüş bulduğumu hatırlıyorum!.. Halbuki biz zavallı forsalar kılı peynir ve küftü pesmetle yaptığımız bu sefilâne yemlekle, çekmekte olduğumuz (açlık elem ve ızdırablar)ımızı bir müddet için teskin etmiye çalışıyorduk!.. Gıda bakımından, ben kendi hesabıma, ekseriya bu köpeklerle maalmemnunıye ortak olmayı arzu ederdim!..

Fakat irtikâb etmiş bulunduğumuz günahlar yüzünden Cenabihak bütün bu ızdırabları, haklı olarak, salâh bulmamız için bize çektiyordu. Çünkü bizler, evvelce hürriyetimize sahip iken ve İstanbul'da her türlü zevk ve safa içinde ömür sürerken esirlerin ne derin bir sefalet ve musibetler içinde puyan olmakta bulduklarını hakkında bunlardan isttiklerimize inanmazdık!..

(Arkası var)

Çankırı ormanlarında kurulan sanayi

(Baştarafı 5 inci sayfada)

İşte bu teşebbüs tiile çıktığı gün memlekette kereste ihtiyacı azalacak ve topraklarımızı süsleyen güzel ormanlarımız, asırlık çamlarımız, narın ağaçlarımız katil baltaların insafsız tecavüzlerinden yakayı kurtaracaktır. Ve kendilerinden muhtaç olduğumuz maddeleri de letafetlerini, hayatiyetlerini, güzelliğerlerini kaybetmeden vereceklerdir.

Şimdiki meşgalemiz, memleketin muhtaç bulunduğu nebatî katranla esans dötrebantın ve kruazot gibi iptidai maddelerin iştihsal ediyorum. Bunu piyasamıza gönderiyoruz. Bir de gaz maskeleri için lüzumu olan kömürü yapmaya çalışıyoruz. Bu mesaimiz memleketin neft ihtiyacını da karşılamaktadır.

Bugünkü teşkilâtımızla günde 250 kilo trebantın ve 500 kilo nebatî katran ve bir ton demir, bakır sanayinde kullanılan çam kömürü alabiliyoruz. Teşvik ve rağbet görürsek müessesemizi genişletecek ve istihsalâtımızı artıracak kabiliyetteyiz.

Diğer taraftan bizim deşarlarımızda bilgisiz köylülerimiz insafsızca o kadar çok ağaç kesmiştir ki nevadde iptidaiye olabilecek milyonlarca eski kök ve devrik ağaç mevcuttur.

Yıllarca taşınak, sökseke yine tükenmez.

İhracatımız şimdide kadar Ankara, İstanbul, Mersin, Diyarbakır, Malatya ve daha bazı yerlere idi. Bu yıl da Devlet Demiryolları ve askeri fabrikalara taahhüdatta bulunmak suretiyle neft ve katran ihtiyacımızı veriyoruz.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 2 - 9 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.55	5.55
Nev - York	132.4575	132.4575
Paris	8.18	5.16
Milano	6.81	6.81
Cenevre	-0.3775	80.8775
Amsterdam	—	—
Berlin	51.5175	51.6275
Brüksel	28.6175	22.6175
Atina	1.0225	1.0225
Sofya	1.5425	1.5425
Prag	4.55	4.55
Madrid	—	—
Vargova	—	—
Budapeşte	—	—
Bükres	0.84	0.84
Belgrad	—	—
Yokohama	82.40	82.40
Stockholm	—	—
Moskova	25.5175	25.5175

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk boru I peşin	—	—
• • II •	—	—
• • I vadeli	—	—

«Son Posta» nun tefriki: 8

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richard

Çeviren: Hatice Hatib

Elden kaçırılmıyan şikârlar

Bir taraftan kürek çekiyor, bir taraftan düşünüyordum:

Yarın yuvama avdet edecektim, fakat orada her zaman istediğim o sakin saadeti bulamıyordum. Ben, haya tında hiçbir harbi tanınmamış olan, henüz genç bir erkeğin kolları arasında sonsuz ve pürüzsüz bir saadete ve rahata hasret çekiyordum. Öyle bir adam ki, bana işinden, vazifesinden bahse - decek, başka derdleri olmayacak! Böyle bir adam için canımı fedaya hazırım.

Vücudum şiddetle titriyordu. İşte bir raz sonra otele avdet edecektim. Orada yalnız bir odada sabahı bekliyordum... Ve sonra matem tüllerini altında kimsesiz ve uzun günler beni bekliyordum.

Sahile yaklaşmıştım. Sahil boyundaki bir kahvehanenin ışıklarını görürüyordum. Oraya yanaştım.

Kahvehanenin terasında bir kadınla erkektirilmiş, içeride çalınan piyanoyu dinliyorlardı.

Bir taksi çağırıp içine girdim, Ve on dakika sonra Bean Rinage otelinde idim. Kapıcı bana:

— Madam, dedi. Çantalarınızı söylemiş olduğunuz gibi gara gönderdik.

— Yarın... Yarın gideceğim, diye mırıldanarak, adeta uykuda yürür gibi titrek adımlarla merdivene doğru ilerledim. Asansörün önünden geçerken garson bana kapısını açarak:

— Buyurunuz Madam!

Dedi. Ve kapıcı ile birbirleriyle garib bir tarzda bakıştılar. Bu bakışlarla:

— Bu kadın muhakkak ki sarhoştur! Demek istiyorlardı.

Hakikaten bir sarhoş gibi yatağın üstüne yıkıldım. Bir kâbus içinde gibi idim.

Ertesi günü Parise geldim. ve Marhydeki evime kapandım. Bu yerde, ve herkesten uzak, hatıralarımı unutmaya uğraşıyordum.

Bu sıralarda idi ki Jeanne yeniden kısa bir zaman için ve pek feci şartlar içinde karsıma çıktı.

Bir gece, hiç beklemediğim bir zamanda arkadaşım bana telefon etti. İsmi söylemeyi bile unutarak telefonda bana yüksek sesle şöyle söylüyordu:

— Marthe sen misin? Gene seni gayet çabuk görmeye ihtiyacım var! Bilemezsin ne feci bir haldeyim! Dostumuz René bana senin adresini verdi. Söyle, sana gelebilir miyim? Evet... Evet hemen gelirim. Bir taksiye atlarım yarım saate kadar sendeyim!

Benden imdad dilenen bu sesi hemen tanıdım. Ve bu sesin heyecanından talisiz arkadaşımın gene gizli teşkilâtın elinde çarpınmakta olduğunu anlamıştım. Çünkü bu casusluk teşkilâtı hiçbir zaman şikârlarını elden kaçırmaz! Bunu iyice biliyordum. Onu beklerken, arkadaşımı o meçhul ellerden kur tarıma karar veriyordum. Onu kur tarıma bütün enerjimle uğraşmak istiyordum. Onu o merhametsiz ellerden kurtarıncan ben kendi hayatımın intikamını da alacağımı sandıyordum. Sakin ve kendi halinde bir hayat yaşamak tatlı bir şeydi!

Jeanne çok bozulmuştu. Fakat içeri girer girmez onu tanıdım. Eskiden çok daha az güzeldi! Onun o eski kayıtsız ve çocuk tebessümü nerede kalmıştı. Şimdi boyamamış olduğu yorgun ve solgun çehresinin her noktasında derin keder ve eziyetlerin izleri okunuyordu. Onun sinirlerinin bitkin bir halde olduğunu hissediyordum. Onun bu perisan yüzünü, benim İspanya dönüşündeki çehreme çok yakın buluyordum. Ona:

— Otur buraya yavrum, dedim. Çan

tam oraya bırak. rahat et! Sana bir çay hazırlayayım. Hemen anlatmaya başla... Biraz yorgunluk al...

Bana ses çıkarmadan itaat etti. Makine gibi bir şey olmuştu. Bu hal beni son derece mütehayyif ediyordu. Onu temin etmek ihtiyacımı his ediyordum:

— Burada benim evimdeyim! Dedim. Seni hiç kimse bu evde rahatsız edemez. Müsterih ol.

O beni dinlerken, bilâhâtiyar kapıya ve tarasaya bakmıştı. Dudaklarının titreyişinden henüz müsterih olmadığını görüyordum. Bunun için odadan çıktım ve çay hazırlamak bahanesiyle uzun müddet onu odada yalnız bıraktım. Biraz sakinleşmesini istiyordum.

Odada avdet ettiğim zaman onu bir koltuğa uzanmış buldum, başım arkaya dayanmıştı. Çehresi pek solgundu. Gözleri kapalı idi. Fakat çay tepsisini masanın üstüne bıraktığım zaman gözlerini açtı:

— Martha, dedi, bana hayatta yardım edebilecek olan yegâne insan sensin! Sen bana sulh zamanında yapılan

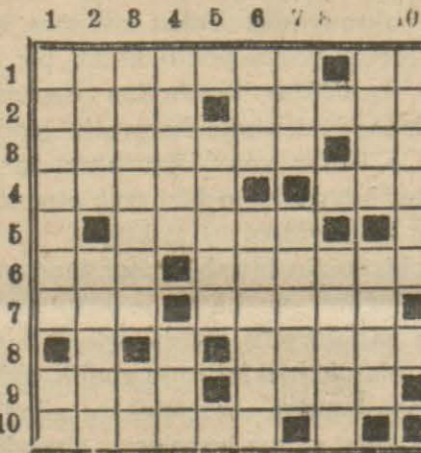
casuslukta harb casusluğunun arasında pek büyük fark vardır, dediğin zaman ne kadar haklı imişsin! Harb zamanındaki casusluğun neticesi ne kadar fena olsa da bir darbe ile nihayete fner. Nihaye nedir! Halbuki bizim şimdiki hayatımız... Bir kâbus, bana inan... Bazı zamanlarım.

Jeanne'in son derecede ümitsiz ve yorgun olduğu her halinden belli idi. Bilhassa açılacak, emniyet edecek bir kimsesi olmadığı için muhtarib gibi idi. Mesleği icabı, daima iki türlü lisan kullanan, iki manalı cümlelerle konuşan insanlarla beraberdi. Bir casus, hatta kendinden bile şüphe eder, daima ihtiyatlı ve çekingendir. En küçük bir hareket, en ehemmiyetsiz bir sözle kendini ele verebileceğini bilir.

Jeanne yorgun bir sesle devam ediyordu:

— İlk önceleri bu casusluk beni çok alâkadar ediyordu... Beni eğlendiriyordu... Bana tehlikeli fakat enteresan bir oyun gibi geliyordu. Halbuki şimdi... (Arkası var)

Günün Bulmacası

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Genişlik - Nehi lâhikası
- 2 — Keder - Tazmin eden
- 3 — Gökler - Dahi
- 4 — Hazır - Rüzgâr
- 5 — Asilin yerine iş gören
- 6 — Cefa - Tefrika
- 7 — Lezzet - Elbisenin müfredi
- 8 — Fakat
- 9 — Yemeklerin hazırladığı yer - Ad
- 10 — Valdelik

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

Soldan sağa:

- 1 — Trak - Daha
- 2 — Ayar - Salak
- 3 — Rezzaki - Ela
- 4 — Aralık - Var
- 5 — K - Kılık - K
- 6 — Sıkılan
- 7 — Da - Kanape
- 8 — Alev - Nesil
- 9 — Malak - Pire
- 10 — Akar - Gelin

Bir doktorun günlük notlarından

Tansiyon fazlalıkları

Gözlerin önünde uçan kara lekeler ve sinek gibi şeylerin birçok sebepleri varsa da başta tansiyon yüksekliği gelir. Bundan başka asabi sebepler gözdeki zâf ve gözlük ihtiyaçlarını tevdi eden rüyet bozuklukları da böyle sinekler gösterebilir. Fakat bilhassa iliyi mütecevaz olanlarda böyle haller görülürse evvelâ tevettürü şiryanî fazlalığını düşündürmek lazımdır. Derhal tansiyona baktırmalı. Ve hemen perhize ve iyod tedavisine girişmelidir. Perhiz ile ve iyod tedavisi ile tansiyon düştükten sonra bu kara sinekler ve lekeler de yavaş yavaş zall olur. Tansiyon fazlalığının diğer bir arazi da sık sık gece idrarlarına kalkmaktır. Normal olarak geceleyin idrara kalkmamak lazımdır. Bazıları geceleyin muhakkak bir veya iki defa idrara kalkarlar. Bunun sebebini araştırmalıdır. Maamafih bazılarında itiyad neticesi veyahud çok mayyat ve diğer meşrubat kullanmak sebebiyle tansiyon yükselmeden sık sık idrar edebilirler. Bunları tefrik etmek lazımdır.

Cevap isteyen okuyucularının postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

İstanbul Belediyesi İlanları

İlk Muhammen	Teminat Bedeli	
399,49	5326,50	Hastanelerin 939 malî yılı ihtiyacı için alınacak sabun, soda, zeytinyağı ve zeytin.
1031,75	13756,67	Hastanelerin 939 malî yılı ihtiyacı için alınacak kuru sebze.
898,68	11982,27	Hastanelerin 939 malî yılı ihtiyacı için alınacak yaş sebze.
705,90	9412,00	Hastanelerin 939 malî yılı ihtiyacı için alınacak 156 kalem tıbbî ecza.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf eksiltmesinde konulmuştur. İhale 14/9/939 Perşembe günü saat 15 de Daimî Encümene yapılacak. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taahhütlerin 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve ilk teminat makbuz veya mektubları ile 2490 numaralı kanuna göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de kadar Daimî Encümene vermeleri (6835)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz çamaşırhanesi ve laboratuvarları için lüzumu olan şartname evsafı gösterilen «4000» kilo beyaz sabun açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeller «1520» ve muvakkat teminatı «114» liradır.

3 — 4/9/939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 11 de Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenler enstitü daire müdürlüğüne müracaatları. «3853, 6362»

«Son Posta» nun Hikâyesi

Saç Falı

Çeviren: Nimet Mustafa

Madam Trinke, eciş bücüş bir yazile yazılmış olan bir mektub almıştı. Mektub gayet kısa idi:

«Madam,

«Kocanızı dikkat ediniz, o sizi aldatıyor.»

Madam Trinke gu veya bu şekilde kocası aleyhinde söz söylebileceğini akla getirirdi. kocası için budala diyebilirdi. Gerçi budala değildi ama pek te zeki sayılmazdı. kocası için pinti diyebilirdi: Çünkü parasını kılı kırk yararcasına hesaplar, tesadüfen eksilmiş olmasından korkarak her nerede olursa olsun cebinden cüzdanını çıkarır birkaç kere sayardı.

Nihayet tahammül edilemez bir koca da diyebilirdi: Gerçi madam Trinke senelerce ona tahammül etmişti ama sebebi vardı: Madam Trinke kocasını seviyordu. Sonradan şunu da nazarı dikkate almak lazımdı ki madam Trinke kadınlar arasında pek böyle sayı bol olmayan cinsten fevkalâde iyi bir kadındı. Kocasının kendini aldatmasını garib buluyordu. Kocası nasıl olur da kendini aldatırdı. Kocası yağlı idi, kendi gençti. Kocası çirkindi, kendi güzeldi. Kocası abdalca olduğu kadar, kendi de kekece idi. Hayır hayır bu kat'iyen olamazdı.

Olamazdı diye düşünüyordu ama, gene bir kere içine kurd girmişti. Bu erkeği mileti değil mi, en iyisine güven olmazdı. Hem kabahat yalnız erkeklerde de değildi. Zaman kötü idi. Birçok kadınlar, sanki bekâr erkek kılığında kıran girmiş gibi evli erkekleri alvmaktan hoşlanıyorlardı.

Madam Trinkenin kocasının şurada burada rastlanmış erkeklerle nisbetle te fevvuk derecesi de vardı. Parasının hesabını iyi bilen erkek daima paralı olurdu. Kadınlar ona sadece evli erkek olduğu için değil, aynı zamanda da paralı erkek olduğu için sınırsızlardı. Nihayet o da insandı. Her erkeğe evi haricinde görünme kadın güzel görüldüğü gibi ona da güzel göründü. Hem zamane kadınları bu işin ustasıydılar. Güzel olmasalar da güzel görünmeyi pek iyi becerirler.

Madam Trinke bütün bu karmakarışık düşünceler içinde, aldığı mektub muhteviyatının sıhhatine inanacak gibi oluyordu. Ne yapıp yapmalı kocasının bir macerası olup olmadığını, kendini aldatıp aldatmadığını öğrenmeliydi. Madam Trinke bu işi kendi kendine yapamazdı. Çünkü pek o kadar becerekli bir kadın değildi. Bir yardımcıya ihtiyacı vardı. Bu yardımcı oisa olsa madam Barbara olabilirdi. Rus ihtilâlinde sonra Parise yerleşmiş ve prenses olduğu halde prenseslik ünvanını terk edip madam Barbara olarak tanınmaya razı olmuş bu kadın çok şey bildirdi. Hattâ onun Umumi Harb. de Rus ordusunda casus olarak hizmet ettiği de söyleniyordu. Harbde casusluk etmiş bir kadın böyle basit işleri keşfedemez olur muydu?

Madam Trinke dosdoğru, madam Barbaraya gitti. Madam Barbara şarabı çok severdi. Onun şarabı çok sevdiğini bildiği için madam Trinke evde kocasının arada sırada içmek için ayırmış olduğu dört şişe Bordo şarabından birisini bir kâğıda sarıp yanına almayı unutmamıştı.

Madam Trinkeyi, madam Barbaranın Rusyadan gelirken beraber getirdiği hizmetçisi Aluşa karşıladı. Aluşa fazla güler yüz göstermedi, hattâ madamın biraz rahatsız olduğunu da söyledi, hizmetçiden böyle bir söz işiten ziyaretçinin, sıhhat temenni edip kapıdan dönmesi nazik bir hareket olurdu ama madam Trinke, bunu yapamadı. Çünkü onun ziyareti, lâ aletbayın bir ziyaret değil, hayatı bir meselenin halli için yapılan bir müracaattı.

Çok geçmeden madam Trinke, madam Barbaranın rahatsızlığının ne olduğunu anlamıştı. Madam Barbara o gün şarabı haddinden fazla kaçırmış, sarhoş olmuştu. Çünkü hizmetçi Aluşanın istemeye istemeye içeri aldığı, bu muhakkak madamı görmek için ısrar eden misafirin yanına gelirken iki tarafa yalpalıyordu.

Madam Trinke sarhoş ev sahibine aldığı mektubu gösterdi. Bütün şüphelerini anlattı. Ne olursa ondan olacağını, kocasının hakikaten kendini aldatıp aldatmadığını anlayabilecek Paris içinde tek insanın o olduğunu söyledi. Madam Barbara şahsına karşı gösterilen bu fevkalâ.

de emniyetten hoşlanmıştı. Fakat ne yapabilirdi, hatır için günlerce bir erkek peşinden koşup o erkeğin nerelere gittiğini, ne yaptığını öğrenemezdi ya! Madam Barbara uzun uzun düşündü ve bu işi kısa yoldan halletmeye karar verdi:

— Madmacığım, dedi, sana ben bir iyilik edeceğim. Kocanın hakikaten seni aldatıp aldatmadığını öğreneceğim. Bu gayet basit bir işdir. Benim gibi Rus mütecisi olan bir kadın tanırım. Rusyada İken Çarın sarayında başfalcılık rütbesini haizdi. Burada fal bakmaz ama, benim hatırım için bakacağım eminim. O bir insanın başından kesilmiş birkaç tel saç görünce, o insanın nasıl bir insan olduğunu, ne yaptığını, nerelere gittiğini, nelerden hoşlandığını söylemekte pek mahirdir. Sen kocanın saçlarından bir tek tel keser, bana getirirsin, ben Aluşa ile ona gönderirim. Saça bakar bakmaz kocanın ne yaptığını, ne ettiğini söyleyecektir. Bizim Aluşanın yazması, okuması vardır. Söylenenleri bir kâğıda yazar, getirir sana okur.

Madam Trinke buna çok sevinmişti. Evine döndü. O akşam kocası uyurken saçlarından bir tek telini kesti ve ertesi gün madam Barbaranın evine bir kere daha gitti. Giderken kocasının şarablarından bir şişe daha götürmeyi de ihmal etmemişti. Aluşa kâğıda sarılı tek tel saçını alıp evden çıktı, bir saat sonra döndüğü zaman elindeki yazılı kâğıda şunlar vardı:

«1 — Bu her kim ise fevkalâde sadıktır.»

«2 — Sigara içmez.»

«3 — İştihali yemek yer.»

«4 — Bilhassa şekeri pek sever.»

«5 — Kemik yalamaktan da hoşlanmaz.»

«6 — İhanet, aldatmak nedir hayatında bir kere bile böyle bir şey yapmaya teşebbüs etmemiştir.»

Madam Trinke bu cevaplardan çok memnundu, falcı kocasını aynen söylemişti. Kocası sigara içmezdi, iştihali yemek yerdi. Bilhassa şekeri pek severdi. Kemik yalamaktan da hoşlanırdı. Çünkü pizozla kemiklerini kemikler üzerinde zerre kadar et bırakmayınca kadar yalamak âdetiydi. Bu kadar şeyi bildikten sonra, onun herkesten sadık olduğuna, ihnet nedir bilmediğine de inanası. l. cab ederdi ve madam Trinke bunlara da inanmıştı. Mektubu yazan herhalde onun saadetini kuskunan ahlâksız bir insandı.

Halbuki madam Trinkenin kocası, Mösyo Trinke son günlerde hakikaten işi azıtmıştı. Yeşil gözlü, sarı saçlı bir genç kızla düşüp kalkıyordu.

Falcı mı yanlış anlamıştı, yahud da yalan mı söylemişti? Hayır o da yanlış anlamamıştı. Yalan söylememişti.

Aluşa, falcıya giderken madam Trinkenin kendine verdiği tek tel saçı kaybetmiş, yanında yürüyen madam Barbaranın siyah köpeğinden kopardığı tek teli falcıya, saç teli diye uzatmış, ve falcının bu köpek teline bakıp söylediklerini bir kâğıda not etmişti.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf : Son Posta

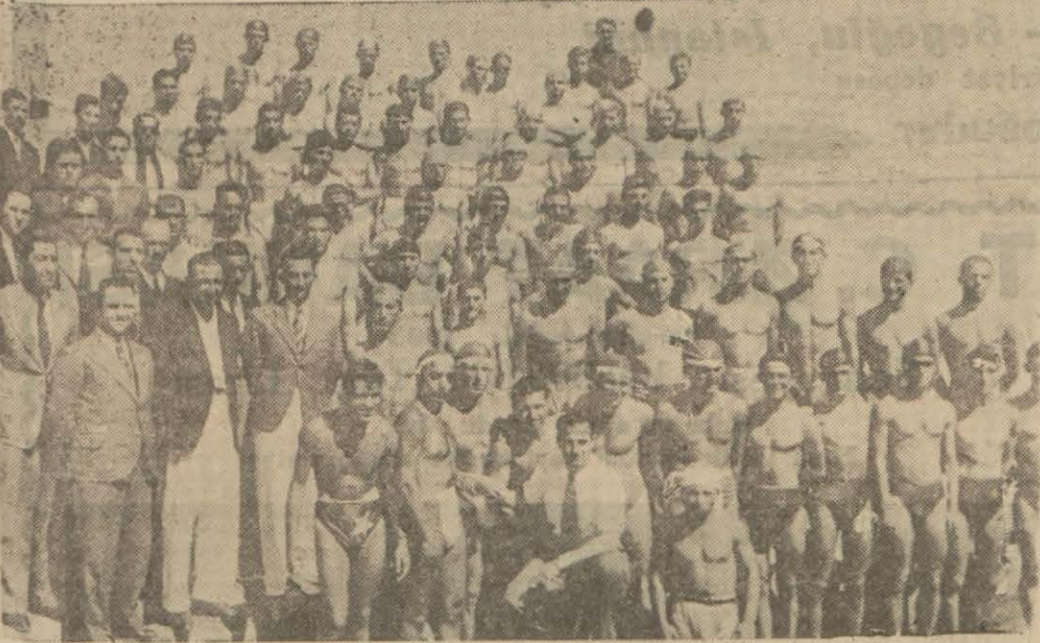
Telefon : 20203

Son Posta

S P O R

Dünkü atletizm ve yüzme şampiyonaları

Atletizm birincilikleri seyircisiz, fakat çok muntazam oldu. Yüzmelere seksen yüzücü iştirak etti

Dünkü yüzmelere iştirak eden sporcular

Dünkü yüzme lerden bir intiba

Türkiye atletizm birinciliklerine dün Kadıköy stadında başlanmıştır. İçeri girmek paralı ve davetiyeli olduğu için seyircisiz, atletler arasında ciddi rekabet bulunmadığı için de zevksiz olan müsabakalar alman ciddi tedbirlerle muntazam cereyan etmiş ve İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Eskişehir, Bursa bölgeleri atletlerinin iştiraki temin edilmiştir. Elde edilen dereceler şunlardır:

100 metre — Melih (İstanbul) 10.9/10,
2 — Atineos (İstanbul) 11.3/10.
800 metre — Recek (İstanbul) 2.2.1/10,
2 — Nuri (Ankara).
5000 metre — Rıza (İstanbul) 16.8.3/10,
2 — Mustafa (Ankara).
110 manialı — Vasfi (İstanbul) 16.5/10.
Yavru (İstanbul).

Uzun atlama — Muzaffer (İstanbul) 6.66, 2 — Ömer (Ankara) 6.58.
Yunan diski — Arat (İstanbul) 36.84,
2 — Sabri (İstanbul).

Cirid — Melih (İstanbul) 52.77, 2 — Ali (İstanbul).

4 x 400 bayrak — Beyaz takım (Füruzan, Zare, Receb, Melih) 3.31.1/10.
2 — Kırmızı takım (Şevket, Galib, Nuri, Gören).

Dün yapılmayan sırıkla yüksek atlama bugün ve diğer müsabakalarla beraber kura edilecektir.

Yüzme şampiyonası müsabakaları

Türkiye yüzme şampiyonluğu müsabakaları dün Şeref stadı havuzunda on muntakada gelen seksen yüzücünün iştirakiyle yapıldı. İstanbul takımının bayrak yarışında, Kocaeliden Yusufun da kurbağalama kırdıkları birer rekorla ne ticelenenler ve diğer yüzmelerin teknik dereceleri şunlardır:

100 metre sürat:
1 — Saffan (İstanbul) 1,7.
2 — Ali (Ankara) 1,13,1.
3 — Mehmed (Kocaeli).
200 metre kurbağalama:
1 — Yusuf (Kocaeli) 3,1,7.
2 — İsmail (İstanbul) 3,10,4.
3 — Semih (Ankara).
400 metre sürat:
1 — Mahmud (İstanbul) 5,26,5.
2 — Sadettin (Trabzon) 6,16,8.
3 — Cevad (Balıkesir).
Bayrak yarış:

1 — İstanbul takımı (Saffan, İsmail, Mahmud) 5,43,50 yeni rekor.

2 — Kocaeli takımı (Fehmi, Yusuf, Mehmed).

3 — Ankara takımı (Kâmil, Nejad, Ali).

Su topu:

Günün son müsabakası olan su topunda İstanbul ekibi İçe 7-0, Ankara Kocaeline 4-1 galib gelmiştir.

Çağırılan hakemlerin gelmemesi müsabakalar esnasında büyük müşkülât çıkarmışsa da karşılaşmalar mümkün olduğu kadar intizamlı geçmiştir.

Fuar maçlarında izmir 5 - 2 kaybetti

İzmir 2 (Hususi) — Bugün İzmir Fuar kupası maçlarına Ankara muhteliti ile İzmir muhteliti arasında başlanmıştır. Birinci devrede İzmirin golüne Ankara lılar mukabele ederek beraberliği temin etmişler, ikinci devrede ise Ankaralılar daha üstün ve güzel oynuyarak maçı 5 - 2 kazanmışlardır.

İstanbul muhteliti yarın (Bugün) Ankara muhteliti ile karşılaşacaktır.

Gaib Aranıyor

313 senesinde emsali yetim çocuklarla birlikte hükümetçe Edirne San'atlar Okuluna sevk edilerek orada 66 numaraya kaydedilen ve bilâhara silâh altına alınan ve vazife askeriyesini Edirne'de terzi olarak ifa ve ikmal eden kardeşim Giritli Mustafa oğlu Hüseyin Karamusadıkiden Umumi Harbde bir mektub almıştım. Ondan sonra kendisinden bir daha haber alamadım. Kendisini tanyan ve bilenlerin inşaatçıya namına aşağıdaki adrese bildirmelerini dilerim.

İzmirde Memduhiye mahallesinde Kandiyalı sokağında 3 sayılı evde Karamusadıkiden Hasan

Yeni neşriyat

Cumhuriyet İzcileri Spor mecmuası — Ayhik spor hareketlerimizi ve dünya spor cereyanlarını hülâsa eden yazılarla bu sahada salâhiyetler kalemlerini makalelerini, mütalealarını, tenkidlerini ihtiva etmektedir.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 132 Kca. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kca. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kca. 20 Kw.

PAZAR 3/9/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: (Ankara Radyosu küme sazı ve karışık koro).
13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15: Müzik (Küçük Orkestra, Şef: Necib Aşkın: 1 — Drigo - Esmeralda balet süiti No. 1. 2 — Dohnanyi - Rapsodi Do majör. 3 — Drigo - Arlökenin milyonları - Balet süiti No. 3. 4 — Frans Lehar - «Şen dub» operetinden potpuri. 5 — Walter Noack - Köy hikâyeleri, 6 — Drigo - Esmeralda balet süiti No. 2. 14.15 - 14.30: Müzik (Melodiler.) 18.30: Program. 18.35: Müzik (Pazar çayı - Pl.) 19.05: Çocuk saati. 19.35: Türk müziği: (Fasıl Heyet.) 20.10: Neşeli plâklar - R. 20.15: Müzik (Solistler.) 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.45: Türk müziği: Okuyanlar: Semahat Özdenes, Muzaffer İkar. Çalanlar: Vecihe Daryal, Reşat Ezer, Ruşen Kam. 1 — Udi Eşref - Hüzzam peşrevi. 2 — Mahmud Celâlettin Paşa - Hüzzam şarkı: (Kerem eyle mestane kil bir nigâh.) 3 — Salâhattin Pınar - Hüzzam şarkı: (Seviyordum onu.) 4 — Leml - Kürdillhicazkâr şarkı: (Nazlandı bülbül.) 5 — Arif bey - Kürdillhicazkâr şarkı: (Düser mi şanına?) 6 — Fakik bey - Suznâk şarkı: (Kuzucağım ne kaçarsın benden.) 7 — Bimen Şen - Segâh şarkı: (Benz en gül gülşen âlemde mey nuş eyleme.) 8 — Sedat Öztrak - Hüzzam şarkı: (Cefayıl hicrinle gönlüm yıkılsın.) 9 — Halk türküsü: (Bülbül tahta ne gezer.) 10 — Halk türküsü: (Karam.) 21.30: Müzik (Riyaseti-cümhur Bاندosu - Şef: İhsan Küncer.) 1 — Domenico - Marcia Militare (Marş.) 2 — Waldteufel - Ççekler (Vals.) 3 — C. M. Weber - «Oberon» uvertürü. 4 — Massenot - Scenes Dramatiques. a) Prelude et Diver-tissement. b) Melodrame. c) Scene finale. 22.20: Müzik (Carband - Pl.) 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

KIZILAY Hastabakıcı Hemşireler Okulu Direktörlüğünden:

Yeni ders yılına hazırlanılmaktadır. Okul geceli ve parasızdır. Okul, genç bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi hemşire yetiştirmek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alakadar olan müesseselerde çalışmalarına mahsustur. Tahsil müddeti üç yıldır. Teorik ve Pratik. Dersler hususî Doktor Profesörler ve Muallimler tarafından verilir. İsteklilerin iyi ahlâkı ve sıhatli ve en az orta tahsili bitirmiş olmaları şarttır. Diğer şartlarımızla fazla izahat için yazılı veya bizzat İstanbulda Aksarayda Haseki cadde-sinde Okul Direktörlüğüne müracaat edilmesi.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Keşif ve şartnamesi mucibince İzmirde Çamaltı tuzlasını Çiğliya bağlayan şosenin tamiratı işi kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.
II — Keşif bedeli 80198.14 lira muvakkat teminatı 5259.90 liradır.
III — Eksiltme 13/IX/939 Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler hergün Levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara Başmüdürlüklerinden 200 kuruş mukabilinde alınabilir.
V — Münakasaya iştirak edecekler mühürlü teklif mektublarını kanunî ve saikle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ve şartnamenin (F) fıkrasında yazılı vesaiki ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme saatinden bir saat evvel mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6714)

Etibank Umum Müdürlüğünden

Bankamızın Murgul işletmesinde istihdam edilmek üzere bir Dizel makinisti alınacaktır.
Taliblerin Ankarada merkezimize ve İstanbulda Güven han Voyvoda caddesindeki İstanbul Büromuza evraklarla beraber müracaatları. (4259) (6916)

BU GÜN
KUMBARASINA
PARA ATAN
KÜÇÜK EL

YARIN
ÇEK DEFTERİNE
İMZA ATAN
BÜYÜK EL
OLACAKTIR

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI

Şeker Hastalığı olanlarla fazla şişmanlıktan şikâyet edenlere:

Emniyetle
kullanabileceğiniz

KANZUK GLÜTEN

Müstahzarları
piyasaya çıktı.

Bütün tanınmış Eczane, Ecza, depoları ve büyük bakkaliyelerden:
Kanzuk Glüten Ekmeği - Kanzuk Glüten Gevreği (Biscottes) Kanzuk Glüten Makarnası - Kanzuk Glüten Şehriyesi
- Kanzuk Glüten Pirinci - Kanzuk Glüten Fiyongosu - Kanzuk Glüten Kuskusu çeşitlerini isteyiniz.
Kanzuk Glüten müstahzarları,

Fazla şişmanlığa istidadı olanlar için en mükemmel rejim müstahzarlarıdır. Vücudü besler fakat şişmanlık yapmaz.

Umumî depo: **İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul**

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı Zaman İtiryat deposu

İZMİR Acentamız Türk Ecza deposudur

KANZUK

Yeni - DERİ MERHEMİ

Alelümüm cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcaktan mütevellid cild çatlamalarında, egzema ve ustura yaralarında muannid ve kapanmayan yaralarda faidelidir. Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Türk Maarif Cemiyeti Okulları

Gündüz ve yatılı talebe kaydına başlanmıştır. Ücretler aşağıda gösterilmiştir. Fazla malûmat almak isteyenlerin Okul Direktörlüklerine baş vurmaları.

Ankara Kız ve Erkek Kolejleri

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	60	100	120 lira
Yatılı	225	260	285 »

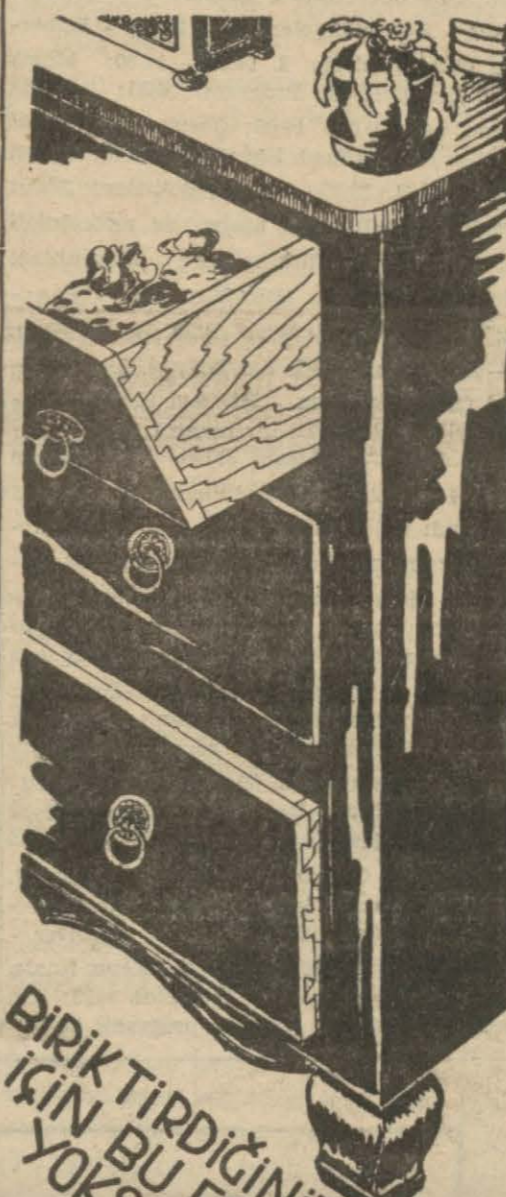
Bursa Kız Lisesi

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	—	40	50 lira
Yatılı	—	185	185 »

İzmir Ege Lisesi

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	50	60	75 lira
Yatılı	160	200	200 »

Aslı maaşı 55 liraya kadar olan memur ve tekaüd çocuklarından ve kardeşlerden yüzde on tenzilat yapılır. «6495»

BIRIKTIRDIĞINIZ PARALAR
İÇİN BU ESKİ USUL MU?
YOKSA

HOLANTSE BANK-
ÜNİ NV'NİN EMNİYETLİ
VE ŞARTLARI ELVERİŞLİ
YENİ TESLİMAT
İLMÜHABERLERİ
MI?

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen **BAYANLAR** için son moda ve yüksek fantazi **MUŞAMBALAR** ve **MANTOLAR**, Beyoğlunda **BAKER** mağazalarında teşhir edilmek ve gayet müsaide şerait ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler tükendenmeden evvel ihtiyacınızı şimdiden temin ediniz.

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

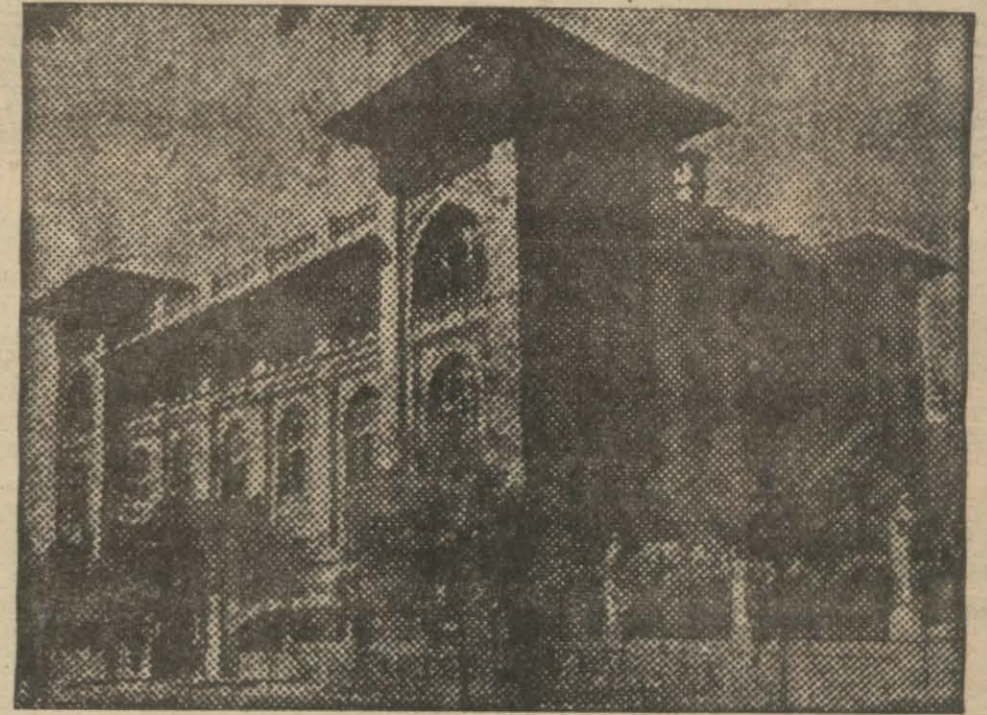
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticaret her yeni banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Maarif Vekilliği Erkek Terzilik Okulu Müdürlüğünden:

- Okulun gündüz dikiş ve biçki kısımları ile «Akşam biçki kursuna» talebe kaydedilmektedir.
- Gündüz dikiş kısmı tahsil müddeti üç yıl, biçki kısmı ile Akşam biçki kursu tahsil müddetleri sekiz aydır.
- Dikiş veya biçki kısımlarına girebilmek için ilk okul mezunu, Akşam biçki kursuna kaydolmak için de en az millet okulu A ve B kurslarından mezun olmak ve 45 yaşından büyük olmamak icab eder.
- Okul resmî, nühari, muhtelit ve parasızdır. Mufassal izahat için okula müracaat edilmesi. Adres: Divanyolu. Tel: 22480. «6854»

Doktor. I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylık, uygun spor meraklıları Bayanlar için yapılmış olan bu sentü-şifli lotileri giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Mutlaka inceletir. Vücudun tenasübünü düzeltir ve en ciddi hareketlerde bile kat'iyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel
Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No.lu
Mağazamızı ziyaret ediniz veya
15 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzildir.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
1ç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Nişantaşında: Eski Feyziye

yatılı **İŞIK LİSESİ** Kız
yatsız Erkek

Memleketimizin en eski hususi lisesidir. Ana, ilk, orta ve Lise kısımları vardır. Kayıt için hergün mektebe müracaat eilebilir. İstiyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon: 44039